

PVM HPALV 001 - PELOGOS

SOTILAS- JA VIRKAPUVUT PUOLUSTUSVOIMISSA

Sisällysluettelo

- 1 JOHDANTO
- 2 KÄSITTEET
 - 2.1 Sotilaspuku ja virkapuku
 - 2.2 Sotilaspukine ja virkapukine
 - 2.3 Sotilas- ja virkapuvussa kannettavat merkit ja tunnukset
- 3 PUOLUSTUSVOIMIEN SOTILASPUVUN JA VIRKAPUVUN KÄYTTÖ
 - 3.1 Palkattu sotilashenkilöstö
 - 3.2 Reserviin tai varareserviin kuuluva tai ei asevelvollinen
 - 3.3 Puolustusvoimien virkapuvun käyttö
- 4 MERKKIEN JA TUNNUSTEN KÄYTTÖ SOTILAS- JA VIRKAPUVUSSA
- 5 ERINÄISET MÄÄRÄYKSET

1 JOHDANTO

Tällä asiakirjalla määrätään puolustusvoimien sotilaspuvuista ja virkapuvuista sekä sotilaspuvun käyttämisestä.

Tarkemman normituksen sotilaspukujen ja virkapukujen kuosista, laadusta, väristä, kokoonpanoista ja käytöstä sekä sotilas- ja virkapuvuissa kannettavista merkeistä ja tunnuksista antaa Pääesikunta työjärjestyksensä mukaisilla hallinnon sisäisillä määräyksillä.

2 KÄSITTEET

2.1 Sotilaspuku ja virkapuku

Sotilaspuku ja virkapuku on Pääesikunnan vahvistama, määrätyn kuosinen, laatuinen ja värinen asukokonaisuus siihen liittyvine merkkeineen ja tunnuksineen. Sotilaspuku muodostetaan yhdistelemällä sotilaspukineita, merkkejä ja tunnuksia. Virkapuku muodostetaan yhdistelemällä virkapukineita, merkkejä ja tunnuksia.

2.2 Sotilaspukine ja virkapukine

Sotilaspukineella tarkoitetaan sotilashenkilökunnalle vahvistettua, määrätyn kuosista, laatuista ja väristä asustetta ja varustetta. Virkapukineella tarkoitetaan puolustusvoimien erikseen määritetylle siviilihenkilökunnalle vahvistettua määrätyn kuosista, laatuista ja väristä asustetta ja varustetta.

2.3 Sotilaspuvussa ja virkapuvussa kannettavat merkit ja tunnukset

Sotilaspuvussa ja virkapuvussa kannettavalla merkillä ja tunnuksella tarkoitetaan sotilaspukineen tai virkapukineen tiettyyn kohtaan kiinnitettävää esinettä, jonka muoto, mitat, kuviointi, materiaali, väri ja kiinnitystapa ovat tarkoin määritetyt.

Arvomerkeillä osoitetaan niiden käyttäjän sotilas- tai palvelusarvo. Muilla merkeillä osoitetaan asianomaisen henkilön toimiala tai tehtävä, sotilas- tai muu koulutus, suoritettu tutkinto, sotilasvirka- tai muita ansioita sekä erityiset vaatimukset täyttävä kunto- tai taitosuoritus.

Tunnuksella osoitetaan kansallisuus, puolustushaara, aselaji sekä esikunta, joukko-osasto, eräät joukko-yksiköt tai sotilaslaitos, jossa kyseinen henkilö palvelee tai on aiemmin palvellut.

3 PUOLUSTUSVOIMIEN SOTILASPUVUN JA VIRKAPUVUN KÄYTTÖ

3.1 Palkattu sotilashenkilöstö

Puolustusvoimien palkattuun sotilashenkilöstöön kuuluvan velvollisuudesta käyttää puolustusvoimien sotilaspukua säädetään puolustusvoimista annetun lain (551/2007) 45 §:ssä.

Puolustusvoimien ammattisotilas ja sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetun lain (211/2006) mukaisessa palvelussuhteessa oleva on velvollinen palveluksessa käyttämään puolustusvoimien sotilaspukua, jollei virkatehtävien laadun tai muun syyn vuoksi toisin määrätä.

Edellä mainitun henkilön on käytettävä sotilaspukua myös, ellei tilaisuuden järjestäjä toisin määrää:

- virallisissa tilaisuuksissa, joissa tasavallan presidentin on ilmoitettu olevan läsnä
- puolustusvoimien lippujuhlapäivän tai valtiollisen juhlapäivän johdosta järjestettävissä virallisissa tilaisuuksissa ja
- sotilashautajaisissa

Muissa tilaisuuksissa sotilaspuvun käyttö määräytyy tilaisuuden luonteen mukaan.

Pääesikunnan päällikkö voi erityisestä syystä oikeuttaa muunkin kuin edellä mainitun puolustusvoimien palveluksessa olevan henkilön tilapäisesti tai pysyvästi käyttämään sotilaspukua.

Sotilasvirasta puolustusministeriön virkaan siirtyneellä henkilöllä on oikeus käyttää puolustusvoimien sotilaspukua siten kuin siitä puolustusministeriössä sisäisesti määrätään.

Rajavartiolaitoksen sotilasvirassa olevalla virkamiehellä on oikeus käyttää puolustusvoimien sotilaspukua tai siihen kuuluvaa pukinetta siinä laajuudessa, kuin siitä rajavartiolaitoksessa sisäisesti määrätään.

Virkamatkalla tai virantoimituksessa ulkomailla on palkattuun sotilashenkilöstöön kuuluvalla oikeus kansainvälisen käytännön mukaisesti käyttää sotilaspukua, jollei virkatehtävien laadun tai muun syyn vuoksi toisin määrätä. Tarkemmat määräykset sotilasvirassa palvelevien oikeudesta käyttää sotilaspukua ulkomailla antaa Pääesikunta luvun 1 mukaisilla hallinnollisilla määräyksillä.

3.2 Reserviin tai varareserviin kuuluva tai ei asevelvollinen

Palveluksessa olevan asevelvollisen velvollisuudesta käyttää sotilaspukua säädetään asevelvollisuuslain (1438/2007) 66 §:ssä.

Palveluksessa olevan asevelvollisen tulee käyttää sotilaspukua, jollei palvelustehtävän laadun tai muun syyn vuoksi yksittäistapauksissa toisin määrätä.

Reserviin tai varareserviin kuuluvalla, varusmiespalveluksen tai sitä vastaavan naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneella henkilöllä on lisäksi oikeus käyttää sotilaspukua seuraavasti:

- 1) kunniakäynneillä ja kunniavartiossa sankarihaudoilla
- 2) puolustusvoimien tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sekä muiden reserviläisjärjestöjen juhla-, edustus- ja kilpailutilaisuuksissa
- 3) kansainväliseen yhteistoimintaan liittyvissä juhla-, edustus- ja kilpailutapahtumissa
- 4) osallistuessaan puolustusvoimien tilaamaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) mukaiseen koulutustapahtumaan sekä
- 5) ammattisotilaan häissä ja hautajaisissa

Varusmiespalveluksen tai sitä vastaavan naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneella ei asevelvollisella (yli 60 -vuotias) on oikeus käyttää sotilaspukua seuraavasti:

- 1) kunniakäynneillä ja kunniavartiossa sankarihaudoilla
- 2) puolustusvoimien tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sekä muiden reserviläisjärjestöjen juhla-, edustus- ja kilpailutilaisuuksissa

Sotilasvirasta eläkkeelle siirtyneellä henkilöllä on oikeus käyttää sotilaspukua edellä mainittujen tilaisuuksien lisäksi myös muissa tilaisuuksissa, joissa siviilihenkilöt käyttävät juhlapukua.

Tarkemmat määräykset muiden kuin sotilasvirassa palvelevien oikeudesta käyttää sotilaspukua ulkomailla antaa Pääesikunta luvun 1 mukaisilla hallinnollisilla määräyksillä.

3.3 Puolustusvoimien virkapuvun käyttö

Jos puolustusvoimien muussa kuin ammattisotilaan tehtävässä palvelemaan henkilöstöön kuuluvan tehtävä tai virka-asema sitä edellyttää, Pääesikunta voi velvoittaa asianomaisen käyttämään tehtävänsä tai virka-asemansa mukaista virkapukua.

4 MERKKIEN JA TUNNUSTEN KÄYTTÖ SOTILAS- JA VIRKAPUVUSSA

Sotilaspuvussa ja virkapuvussa saa kantaa vain pukuun asianmukaisessa järjestyksessä vahvistettuja merkkejä ja tunnuksia.

Kunniamerkkejä kannetaan ritarikuntien sääntöjen mukaisesti. Yksityiskohtaiset määräykset kunniamerkkien käytöstä antaa Pääesikunnan henkilöstöosasto.

5 ERINÄISET MÄÄRÄYKSET

Sotilaspukineista ja virkapukineista aiheutuvien kustannusten korvaamisesta on voimassa mitä siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Sotilaspukineiden ja virkapukineiden kehittämistoimintaa johtaa Pääesikunnan logistiikkaosasto.

PVHSM HPALV 002 - PELOGOS
PUOLUSTUSVOIMIEN SOTILASPUKUJEN KÄYTTÖMÄÄRÄYKSET

Sisällysluettelo

1 ASIAKIRJAN TARKOITUS

2 SOTILASPUVUN KÄYTTÖ

2.1 Yleistä

2.2 Puolustushaaran mukaan käytettävän sotilaspuvun määräytyminen

2.3 Sotilaspuvun käyttö ulkomailla

2.4 Sotilaspuvun käyttö siviili- ja vastaavissa tilaisuuksissa

2.5 Reserviin tai varareserviin kuuluvan tai varusmiespalveluksen (vast) suorittaneen ei-asevelvollisen sotilaspukujen käyttömääräykset

2.6 Pukinekohtaisia erityismääräyksiä

2.7 Muita sotilaspuvun käytön yleismääräyksiä

2.8 Sotilaspukujen käyttötarkoitukset ja kokoonpanot

2.8.1 Maastosuoja-, suoja- ja erikoisvaatetus sekä varusmiesten vaatetus

2.8.2 Kevyt palveluspuku

2.8.3 Palveluspuku

2.8.4 Pieni juhlapuku

2.8.5 Juhlapuku

2.8.5.1 Yleistä

2.8.5.2 Juhlapuvun käyttö sotilashäissä

2.8.5.3 Juhlapuvun käyttö akateemisissa juhlatilaisuuksissa

2.8.6 Paraatipuku

2.9 Kadettien sotilaspuvut ja erikoismääräykset

2.10 Kunniaosastojen edustuspuvut

2.11 Soittokuntien esiintymis- ja edustuspuvut

**3 SOTILASPUVUISTA JA SOTILAAN PUKEUTUMISESTA ANNETTAVA MUU
NORMITUS**

1 ASIAKIRJAN TARKOITUS

Tämä asiakirja sisältää oikeussääntönä annetun määräyksen PVM HPALV 001 - PELOGOS: "Sotilas- ja virkapuvut puolustusvoimissa" velvoittaman tarkemman normituksen sotilaspukujen käytöstä.

Sotilaspukujen käyttöä tarkentavia ja täydentäviä määräyksiä, käskyjä ja ohjeita annetaan lisäksi tämän asiakirjan luvun 3. mukaisella normituksella.

Sotilaspuvuissa kannettavista merkeistä ja tunnuksista on määrätty yksityiskohtaisemmin Pääesikunnan henkilöstöosaston normeilla PVHSM HENKILÖSTÖALA 038 sekä PVHSM HENKILÖSTÖALA 006.

Tämä asiakirja päivitetään vuoden 2010 lopulla mm. uudistetulla kuvamateriaalilla sekä tekstisisältönsä osalta vastaamaan 1.1.2011 voimaan tulevia sotilaspukujen kokoonpanoja ja käyttömääräyksiä.

2 SOTILASPUVUN KÄYTTÖ

2.1 Yleistä

Puolustusvoimissa käytettävät sotilaspuvut, niiden kuosit, värit ja kokoonpanot määrää Pääesikunta. Sotilaspuvuissa saa käyttää vain niiden kokoonpanoihin kuuluvia sotilaspukineita sekä erikseen vahvistettuja merkkejä ja tunnuksia. Normituksen sotilaspuvussa kannettavista merkeistä ja tunnuksista antaa Pääesikunnan henkilöstöosasto.

Sotilaspukineiden tulee olla väriltään, laadultaan, kuosiltaan ja malliltaan niistä annettujen määräysten mukaisia. Niiden ulkoasun ja kaavoituksen muuttaminen on kiellettyä.

Sotilaspukineiden kehittämiseen liittyen Pääesikunnan logistiikkaosasto voi määrääjäksi antaa erilliselle kohderyhmälle luvan käyttää sotilaspukujensa kanssa muitakin kuin niiden kokoonpanoihin kuuluvia tai sotilashenkilöstölle vahvistettuja pukineita.

Sotilasvirasta eläkkeelle siirtyneellä tai siirtyvällä henkilöllä on voimassaolevien sotilaspukukokoonpanojen lisäksi oikeus käyttää niitä sotilaspukukokoonpanoja, jotka olivat tai ovat voimassa hänen siirtyessään eläkkeelle.

Puolustusvoimien ammattisotilas voi poliisi- tai virka-aputehtävissä normaalioloissa käyttää sotilaspuvun sijaan siviilivaatetusta, silloin kun erityinen syy niin edellyttää.

Yksityiskohtaiset menettelyohjeet siviilivaatetuksen käytöstä sekä sotilaspukujen ja niihin liittyvien tunnusten käytöllä osoitettavista mahdollisista toimivaltuus-, voimankäyttö- yms. turvallisuustoimintaan liittyvistä oikeuksista antaa Pääesikunnan operatiivinen osasto.

2.2 Puolustushaaran mukaan käytettävän sotilaspuvun määräytyminen

Puolustushaaran mukaan käytettävä sotilaspuku määräytyy Yleisen palvelusohjesäännön ja Pääesikunnan henkilöstöosaston ohjeistuksen sekä erityistapauksissa Pääesikunnan erikseen määräämän käyttöoikeuden tai -velvollisuuden mukaisesti. Reserviläisten osalta sotilaspuvun määräytyminen on normitettu luvussa 2.5.

Siirretyn ammattisotilaan on käytettävä uuden puolustushaaran mukaista sotilaspukua viimeistään kuuden kuukauden kuluttua ilmoittautumispäivästä lukien, ellei tehtävä edellytä entisen sotilaspuvun käyttöä tai Pääesikunta anomuksesta myönnä oikeutta entisen puvun käyttöön. Mikäli siirto edellyttää sotilaspukuun vain uusia tunnusvärejä, on niitä käytettävä viimeistään kolmen kuukauden kuluttua ilmoittautumispäivästä lukien. Uusia joukko-osasto-tunnuksia on käytettävä ilmoittautumispäivästä lukien.

2.3 Sotilaspuvun käyttö ulkomailla

Virantoimituksessa ja palveluksessa ulkomailla sotilaspuvun käyttö on sallittu asianomaisen maan viranomaisen kutsusta tapahtuvilla virallisilla vierailumatkoilla, kokouksissa, kilpailuissa ja tapahtumissa tai kun tilaisuuden luonne ja vierailun kohde sitä muutoin edellyttävät. Eri maiden käytäntö vaihtelee ja se on selvitettävä ennen virkamatkaa.

Virkamatkoilla ulkomaille matkustaessaan sotilashenkilöstö käyttää siviiliasua, ellei heti kohdemaahan saavuttaessa vierailu ala virallisella ohjelmalla.

Sotilaspuvun käytössä ulkomailla noudatetaan tämän asiakirjan määräyksiä sekä isäntävaltion ohjeita ulkomaisten sotilaspukujen käytöstä. Pääesikunta voi kieltää tai rajoittaa sotilaspuvun käyttöä kohdemaassa, jos siihen on aihetta.

Laivastovierailulle osallistuvan sota-aluksen sekä ulkomaille kuljettavan sotilasilma-aluksen sotilashenkilöstö käyttää sotilaspukua, ellei erityinen syy yksittäistapauksissa toisin edellytä.

Määräykset reserviin tai varareserviin kuuluvan sekä varusmiespalveluksen (vast) suorittaneen ei asevelvollisen (yli 60 -vuotias) henkilön mahdollisuudesta käyttää sotilaspukua ulkomailla on annettu luvussa 2.5.

2.4 Sotilaspuvun käyttö siviili- ja vastaavissa tilaisuuksissa

Sotilaspukuun kuuluvien pukineiden käyttö siviilipuvussa on kiellettyä lukuun ottamatta sellaisia pukineita, jotka kuosinsa ja laatunsa puolesta ovat siinä määrin siviilipukineiden kaltaisia, ettei niiden käyttäminen aiheuta sekaannusta eikä halvenna sotilaspuvun arvoa.

Sotilaspuvun ja siihen kuuluvan pukineen käyttö on kielletty puoluepoliittisessa toiminnassa sekä vaalimainonnassa ja mielenosoituksissa. Poliittisessa tilaisuudessa sotilaspukua voidaan kuitenkin käyttää esiinnyttäessä puolustusvoimien edustajana.

Sotilaspapit pukeutuvat jumalanpalvelusta tai kirkollista toimitusta suorittaessaan liturgiseen asuun, papinpukuun tai sotilaspukuun.

Sotilaspuvut ja siviilipuvut vastaavat toisiaan yleensä seuraavasti:

Sotilaspuku	Siviilipuku
kevyt palveluspuku	arkipuku
palveluspuku	arkipuku tai tumma puku
pieni juhlapuku	smokki
juhlapuku	frakki
paraatipuku	tumma puku kunniamerkein

Edellisen lisäksi voi pukujen käyttö siviilitilaisuuksissa määräytyä myös järjestäjän toivomuksesta. Tällöin on kuitenkin noudatettava tilaisuuden luonteen mukaan tässä normissa jäljempänä annettujen määräysten periaatteita. Yksityiskohtaisempia määräyksiä sotilaspuvun käytöstä mm. häissä, hautajaisissa ja eräissä akateemisissa tilaisuuksissa on esitetty jäljempänä luvuissa 2.8.3. - 2.8.6.

2.5 Reserviin tai varareserviin kuuluvan tai varusmiespalveluksen (vast) suorittaneen ei-asevelvollisen sotilaspukujen käyttömääräykset

Lähtökohtaisesti reserviin tai varareserviin kuuluvalla asevelvollisella (jäljempänä reserviläinen) on oikeus käyttää samoja sotilaspukuja kuin ammattisotilaat käyttävät. Yleisenä periaatteena on, että reserviläiset käyttävät peruskoulutuksensa mukaista sotilaspukua. Mikäli reserviläisen puolustushaara, sotilasarvo ja tehtävä muuttuvat sa - sijoituksen johdosta pysyvästi, käyttää reserviläinen uuden puolustushaaranensa mukaista sotilaspukua.

Puolustusvoimien palkattuun siviilihenkilöstöön kuuluvat reserviläiset käyttävät sotilaspukuja samoilla periaatteilla kuin muutkin reserviläiset.

Palveluksessa olevan reserviläisen velvollisuudesta käyttää sotilaspukua säädetään asevelvollisuuslain 66 §:ssä. Palveluksessa olevan asevelvollisen (ml. reserviläinen) tulee käyttää sotilaspukua, jollei palvelustehtävän laadun tai muun syyn vuoksi yksittäistapauksissa toisin määrätä.

Lisäksi reserviläisellä on normin PVM HPALV 001 - PELOGOS mukaisesti oikeus käyttää sotilaspukua seuraavasti:

- 1) kunniakäynneillä ja kunniavartiossa sankarihaudoilla
- 2) puolustusvoimien ja Maanpuolustuskoulutushdistyksen sekä muiden reserviläisjärjestöjen juhla-, edustus- ja kilpailutilaisuuksissa
- 3) kansainväliseen yhteistoimintaan liittyvissä juhla-, edustus- ja kilpailutapahtumissa
- 4) osallistuessaan puolustusvoimien tilaamaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) mukaiseen koulutustapahtumaan
- 5) ammattisotilaan häissä ja hautajaisissa

Varusmiespalveluksen tai sitä vastaavan naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneella ei-asevelvollisella (yli 60 -vuotias) on oikeus käyttää sotilaspukua seuraavasti:

- 3) kunniakäynneillä ja kunniavartiossa sankarihaudoilla
- 4) puolustusvoimien tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sekä muiden reserviläisjärjestöjen juhla-, edustus- ja kilpailutilaisuuksissa

Reserviläisellä tai varusmiespalveluksen (ml. naisten vapaaehtoisen asepalveluksen) suorittaneella ei-asevelvollisella ei siis ole oikeutta käyttää sotilaspukua omissa tai muiden siviilihenkilöiden häissä eikä myöskään siviilihenkilön (ml. reserviläinen) hautajaisissa.

Varusmiespalveluksen tai sitä vastaavan naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneen ei-asevelvollisen (yli 60 -vuotias) oikeutta käyttää sotilaspukua on ohjeistettu yksityiskohtaisemmin Pääesikunnan logistiikkaosaston asiakirjalla AG4847/8.3.2010.

Sotilasvirasta eläkkeelle siirtyneellä henkilöllä on fyysisestä iästään riippumatta oikeus käyttää sotilaspukua edellä mainittujen tilaisuuksien lisäksi myös muissa tilaisuuksissa, joissa siviilihenkilöt käyttävät juhlapukua. Luvun 2.1 mukaisesti on sotilasvirasta eläkkeelle siirtyneellä tai siirtyvällä henkilöllä kulloinkin voimassa olevien sotilaspukujen kokoonpanojen lisäksi oikeus käyttää luvun 2.4 määräykset huomioiden myös niitä sotilaspukukokoonpanoja, jotka olivat tai ovat voimassa hänen siirtyessään eläkkeelle.

Kertausharjoituksiin (vast) käsketyille reserviläisille jaetaan ao. harjoituksessa tarvittavat sotilaspuvut puolustusvoimien toimesta. Lisäksi puolustusvoimien maakuntajoukkoihin sijoitetulle henkilöstölle jaetaan erillisen ohjeistuksen mukaisesti kotona säilytettäväksi maastosuojavaatetukseen kuuluvaa vaatetusta. Kertausharjoituksessa reserviläiselle vaatetukseksi jaettua maastosuojavaatetusta voidaan harjoituksen aikana käyttää reserviläisten sotilaspukuna myös tilaisuuksissa, joissa ammattisotilaille on määrätty käytettäväksi jokin muu kuin maastosuojavaatetukseen kuuluva sotilaspuku.

Reserviläisten sotilasvaatetuksena useimmiten käytettävän maastosuojavaatetuksen m/91 ja m/05 yleisimmät pukineet on esitetty liitteessä 1. Maastosuojavaatetuksesta muodostettavien sotilaspukujen käytöstä ja kokoonpanoista ohjeistetaan yksityiskohtaisemmin siten kuin luvussa 2.8.1 on määrätty.

Reserviläiselle ei puolustusvoimien toimesta jaeta käytettäväksi ammattisotilaiden sotilaspukua ja virkapukuavustusten piiriin kuuluvaa vaatetusta. Sotilaspukujen ostamisesta tai muusta hankkimisesta henkilökohtaiseen omistukseensa vastaavat reserviläiset omatoimisesti.

Sotilaspukujen tilapäisissä lainauksissa ja vuokrauksissa reserviläiset tukeutuvat ensisijaisesti aluetoimistoihin, joista annetaan normeihin perustuvat toimintaohjeet. Vaatetuksen lainaus ja vuokraus toteutetaan puolustusvoimien materiaalin lainauksesta ja vuokrauksesta annettujen yleismääräysten mukaisesti.

Länsi-Suomen Huoltorykmentti antaa Maavoimien Materiaalilaitoksen Esikunnan ja Maavoimien Esikunnan ohjaamana aluetoimistoille yksityiskohtaisemmat ohjeet varustetuen käytännön järjestelyistä.

Reserviläisten ja varusmiespalveluksen tai sitä vastaavan naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneiden ei-asevelvollisen (yli 60 -vuotiaat) osalta sotilaspuvun käytön ulkomaille on perustuttavaa joko kansalliseen tarpeeseen (yhdenmukaisuus) tai kutsujan (ulkomainen isäntä) toivomukseen. Sotilaspuvun käyttöoikeus tulee määrittää matkaan liittyvässä viranomaisen antamassa käskyssä. Muussa tapauksessa sotilaspuvun käyttöön tulee anoa lupa Pääesikunnan logistiikkaosastolta, joka tekee päätöksen yhteistyössä reserviläistoimintaa (vast) ja kansainvälisiä asioita ohjaavien Pääesikunnan vastuutahojen kanssa. Lupa-anomukseen tulee liittää esitetty kutsu, josta ilmenee tarve sotilaspuvun käyttöön. Lisäksi tällöin tulee aina huomioida normissa PVM HPALV 001 - PELOGOS sekä Pääesikunnan logistiikkaosaston ohjeessa AG4847/8.3.2010 annetut reserviläisten ja varusmiespalveluksen tai sitä vastaavan naisten vapaaehtoisen asepalveluksen suorittaneiden ei-asevelvollisten (yli 60 -vuotiaat) sotilaspuvun käyttöä koskevat määräykset ja ohjeet.

2.6 Pukinekohtaisia erityismääräyksiä

Ilman päähinettä voidaan sotilaspuvussa esiintyä ulkona vain hetkellisesti, kun jokin tilanne tai tehtävä sitä erityisesti vaatii. Tilanteita, joissa voidaan liikkua ulkona paljain päin ovat esimerkiksi välitunti luokkarakennuksen pihalla, lyhyt siirtyminen, tavarantoimittajan lastaus ulkoa sisään tai työskentely kohteilla, missä päähineen pitäminen päässä on epätarkoituksenmukaista tai kiellettyä (kuten lento- tai helikopterikentällä moottoreiden käydessä). Mukana olevaa barettia tai kesälakkia m/39 kannetaan laskostettuna vasemman olkapoletin alla ja vain välttämättömissä työtehtävissä se voidaan laittaa työn ajaksi esim. taskuun.

Puolustusvoimissa käytössä olevat baretit on esitetty liitteessä 2. Lakkimerkit on esitetty yksityiskohtaisemmin Pääesikunnan henkilöstöosaston normissa PVHSM HENKILÖSTÖALA 038.

Sotilashenkilöstö käyttää puolustushaaravaatetuksensa mukaista barettia seuraavin poikkeuksin:

- Utin Jääkäriyrykmentissä palvelevat laskuvarjojääkärit käyttävät laskuvarjojääkäriin barettia
- Rannikkojääkärit käyttävät rannikkojääkäriin barettia Pääesikunnan henkilöstöosaston esittelyn 337/2.9/D/11.4.2005 sekä merivoimien komentajan hyväksymän esittelyn DE9596/10.11.2008 mukaisesti
- Panssariprikaatissa palveleva sotilashenkilöstö käyttää panssarijoukkojen barettia
- Soittokunnissa palveleva sotilashenkilöstö käyttää sotilassoittajan barettia
- Maavoimien helikopterijoukot käyttävät maavoimien helikopterijoukkojen barettia (väriltään sama kuin ilmavoimien baretti) sekä helikopterijoukkojen lakkimerkkiä

Panssarijoukkojen turkislakkia käyttää vain Panssariprikaatissa palveleva sotilashenkilöstö.

Yleisesikuntaupseerit käyttävät olkanauhaa juhlapuvussa ja paraatipuvussa. Tasavallan presidentin, puolustusministerin ja puolustusvoimain komentajan adjutantit sekä puolustusasiamiehet käyttävät olkanauhoja myös palveluspuvussa. Maa- ja ilmavoimien yleisesikuntaupseerien olkanauhat ovat harmaat, juhlapuvussa m/87 ne ovat kullankeltaiset. Merivoimien yleisesikuntaupseerin sekä tasavallan presidentin adjutantin olkanauhat ovat kullankeltaiset.

2.7 Muita sotilaspuvun käytön yleismääräyksiä

Joukko-osaston komentaja (vast) määrää olosuhteet ja toiminnan huomioon ottaen talvivaatetuksen käyttökauden. Kesäpäähinettä voidaan käyttää tarvittaessa myös talvikuukausina. Joukko-osastossa tulee kuitenkin noudattaa pukeutumisessa yhtenäisyyttä. Komentajat, päälliköt, harjoitusten järjestäjät ja tilaisuuden kokoonkutsujat ovat oikeutettuja antamaan olosuhteista johtuvia, vaatetuksen käyttöä koskevia käskyjä ja ohjeita, kun se on omiaan edistämään palveluksen tai työn suorittamista tai se muutoin on tarpeen.

Edellä mainituilla toimivaltuuksilla voidaan myös varusmiespalvelusta (vast) suorittamattomalle, harjoitusorganisaatioon (vast) kuuluvalla henkilölle joukon yhtenäisen pukeutumisen tai muun perustellun syyn vuoksi tilapäisesti antaa lupa sotilaspukuihin kuuluvan maastosuojavaatetuksen käyttöön. Luvan antajan on huolehdittava, ettei vaatetuksessa silloin kanneta sellaisia merkkejä ja tunnuksia, joiden käyttöön edellytetään suoritettu varusmiespalvelus (vast).

Määrättäessä asevelvollisille vaatetusta päivittäiseen palvelukseen ja sotilaalliseen harjoitukseen on otettava huomioon palveluksen laatu sekä olosuhteet ja sää. Harjoituksissa, joissa lomapukua ei ole jaettu, voi komentaja, päällikkö tai harjoituksen johtaja antaa luvan palveluspuvun käyttämiseen vapaa-aikana.

Jaettaessa vaatetusta asevelvollisille on huolehdittava, että pukineet ovat mitoitukseltaan oikean kokoisia sekä lomapukuun kuuluvat pukineet uuden veroisia. Palveluksessa oleville asevelvollisille on järjestettävä mahdollisuus yksikön palvelusohjelmaan merkittyyn varusteiden vaihtoon vähintään kerran viikossa ja tarvittaessa useamminkin.

2.8 Sotilaspukujen käyttötarkoitukset ja kokoonpanot

2.8.1 Maastosuoja-, suoja- ja erikoisvaatetus sekä varusmiesten vaatetus

Maastosuojavaatetusta on kenttäolosuhteissa sekä alus- ja lentopalveluksessa käytettävä puolustusvoimien keskitetysti hankkima vaatetus. Maastosuojavaatetusta käytetään kenttäpalveluksessa maasto-olosuhteissa sekä sen luonteisessa sotaharjoitus-, vartio- ja päivystyspalveluksessa, siten kun se on tarkoituksenmukaista. Maastosuojavaatetusta käytetään myös varusmiesten palvelus-, loma- ja paraatipukuna.

Ammattisotilaat eivät käytä maastosuojavaatetusta toimistotyön kaltaisessa esikunta- tai sisäpalveluksessa eikä kokous-, neuvottelu- tai koulutustilaisuuksissa (ml. niihin rinnastettavat virkamatkat) ellei niitä toimeenpanna maasto- tai siihen rinnastettavissa olosuhteissa. Yksittäistä tilaisuutta tai tapahtumaa koskevia tilapäisiä poikkeuksia voidaan perustelluista syistä tehdä luvun 2.7 ensimmäisessä kappaleessa annetuilla komentajien, päälliköiden, harjoitusten järjestäjien ja tilaisuuksien kokoonkutsujien toimivaltuuksilla.

Maastosuojavaatetusta voidaan käyttää paraateissa ja vastaavissa tapahtumissa mm. joukkojen yhdenmukaiseen tai muuhun tarkoituksen- ja tilanteenmukaisen pukeutumiseen perustuvasta syystä.

Suojavaatetusta ovat maastosuojavaatetukseen kuulumattomat, puolustusvoimien keskitetysti tai joukko-osastokohtaisesti (vast) hankkimat suojapuvut, -haalarit ja muut suojavaatteet sekä Länsi-Suomen Huoltorykmentin ohjeen BF3596/1.4.2009 mukaisen sopimuksen perusteella käytettävä vaatetus. Suojavaatetuksesta ei muodosteta sotilaspukuja.

Erikoisvaatetusta on maastosuojavaatetukseen ja suojavaatetukseen kuulumaton erikoisjoukoille ja -ryhmille niiden toiminnan monipuolisuuden sekä tavanomaisista poikkeavien tehtävien ja käyttöolosuhteiden perusteella suunniteltu, hyväksytty ja hankittu vaatetus. Erikoisvaatetuksesta voidaan muodostaa sotilaspukuja.

Maastosuojavaatetuksesta muodostetaan seuraavat sotilaspuvut:

- Maa- ja ilmavoimien sekä merivoimien maalla palvelevien ammattisotilaiden ja reserviläisten kenttäpuku (käytetään lyhennyksiä *kenttäpuku m/91* ja *kenttäpuku m/05*)
- Maa- ja ilmavoimien sekä merivoimien maalla palvelevien varusmiesten loma- ja paraatipuku (*varusmiesten loma- ja paraatipuku m/05*)
- Merivoimien laivapalveluspuku (*meritaisteluasu m/95*)

1-2: Maa- ja ilmavoimien sekä merivoimien maalla palvelevien ammattisotilaiden ja reserviläisten kenttäpuku m/05 (kuva 1) ja m/91 (kuva 2). Maastosuojavaatetukseen m/05 ja m/91 kuuluvat yleisimmät pukineet on esitetty luettelona liitteessä 1.

3: Merivoimien laivapalveluspuku (meritaisteluasu m/95)

4: Maa- ja ilmavoimien sekä merivoimien maalla palvelevien varusmiesten loma- ja paraatipuku m/05

5: Kenttäpuvun lisäksi maastosuojavaatetuksesta m/05 muodostetaan myös palkatun henkilöstön paraatipuku m/05, siten kuin maavoimat siitä yksityiskohtaisemmin ohjeistaa.

Merivoimissa on varusmiesten vaatetuksena loma- ja paraatipuvun m/05 sekä meritaisteluasun m/95 lisäksi käytössä myös merivoimien aluksilla palvelevien varusmiesten loma- ja paraatipuku (kuvat alla).

Varusmiesten loma- ja paraatipukua käytetään lomalla, ilta- ja viikonloppuvapaalla, sekä tilaisuuksissa, joissa ammattisotilaille on määrätty käytettäväksi palveluspuku, pieni juhlapuku, juhlapuku tai paraatipuku sekä erikseen käskettäessä.

Maastosuojavaatetuksesta muodostetaan myös varusmiesten palveluspuku, jota käytetään sisä- ja ulkopalveluksessa, ellei muuta pukua ole käsketty. Taistelijanasua (m/05, m/91, m/62, meritaisteluasu) käytetään taistelukoulutuksessa tai erikseen käskettäessä.

Muiden maastosuoja- ja erikoisvaatetuksesta muodostettavien sotilaspukujen vahvistamiseksi tulee asianomaisen puolustushaaran esikunnan tehdä esitys Pääesikunnalle. Mahdolliset uudet sotilaspuvut vahvistaa Pääesikunnan päällikkö.

Maavoimien Esikunta antaa yksityiskohtaisemmat ohjeet maastosuojavaatetuksen, suojavaatetuksen, erikoisvaatetuksen sekä varusmiesten palvelus-, loma- ja paraatipuvun käytöstä ja kokoonpanoista, siten kuin vaatetuksen järjestelmävastuu puolustushaarayhteisen vaatetuksen osalta velvoittaa ja edellyttää.

Merivoimien Esikunta antaa yksityiskohtaisemmat ohjeet merivoimien aluksilla palvelevan henkilöstön maastosuojavaatetuksen, suojavaatetuksen ja erikoisvaatetuksen (ml. merivoimien aluksilla palvelevien varusmiesten vaatetus) käytöstä ja kokoonpanoista yhteistyössä Maavoimien Esikunnan ja vaatetuksen järjestelmävastuuorganisaation kanssa.

Ilmavoimien Esikunta antaa yksityiskohtaisemmat ohjeet ilmavoimien lentopalveluksessa palvelevan henkilöstön maastosuojavaatetuksen, suojavaatetuksen ja erikoisvaatetuksen käytöstä ja kokoonpanoista yhteistyössä Maavoimien Esikunnan ja vaatetuksen järjestelmävastuuorganisaation kanssa. Ilmavoimien Esikunta antaa myös mahdolliset tarkennukset ja rajoitukset (mm. turvallisuustekijät) lentopalveluksessa käytettävistä sotilaspuvuista ja -pukineista.

2.8.2 Kevyt palveluspuku

Kevyttä palveluspukua käytetään päivystys-, esikunta- ja sisäpalveluksessa sekä arkipuvun tapaan palvelukseen liittyvissä tai palveluksen ohessa suoritettavissa toimissa. Kevyttä palveluspukua ei käytetä kuuluttaessa osastoon, kun joukolla tai osastolla on asuna maastosuoja-, suoja- tai erikoisvaatetus.

Kevyen palveluspuvun yleisimmät pukineyhdistelmät ja pukineet on esitetty alla ja seuraavilla sivuilla kuvina 1-18.

Kevyen palveluspuvun kokoonpanot ja pukineet on esitetty yksityiskohtaisemmin liitteessä 3.

1: Ilmavoimien kevyt palveluspuku kesäkautena.

Maavoimien solmio on tummanharmaa ja ilmavoimien musta. Maavoimien sukat ovat tummanharmaat ja ilmavoimien mustat. Sukat voivat olla lyhyet tai pohjepituiset. Maavoimien puseron m/83 olkapoleteissa käytetään joukko-osastotunnuksia.

1

2

2: Ilmavoimien kevyt palveluspuku talvikautena.

Kuvassa on käytössä päällystakki m/83, jonka käyttöoikeus ammattisotilaiden kevyen palveluspuvun kanssa päättyy 31.12.2010. Kaulaliina on päällystakin värinen. Nahkasormikkaat ovat vuorelliset tai vuorittomat, sileät ja väriltään mustat.

3

4

5

Kevyessä palveluspuvussa voidaan esiintyä:

3: Villapaidassa solmion kanssa tai ilman sitä. Ilman solmiota esiinnyttäessä paitapuseron kauluksen tulee olla villapaidan päälle käännettynä. Villapaidan olkapoleteissa käytetään arvomerkkilaattoja ja villapaidan helma pidetään housujen päällä. Villapaidan ja paitapuseron m/58 kanssa käytetään solmiota.

4: Paitapuserossa m/83 solmion kanssa tai ilman sitä sekä paitapuserossa m/58 solmion kanssa. Paitapuserossa esiinnyttäessä käytetään arvomerkkilaattoja, mustaa housuvyötä tai kangasvyötä m/83. Housut m/83 ovat pituudeltaan kengän päälle vapaasti laskeutuvat. Paitapuserossa m/83 ei ole kauluksen sulkevaa nappia. Paitapuseroissa on kaksi kannellista rintataskua ja olkapoletit.

5: Pusakassa m/08 puseron m/83 sijaan sellaisessa päivystys-, esikunta- ja sisäpalveluksessa, johon liittyy työskentelyä sekä sisä- että ulkotiloissa tai ulkotilojen kaltaisissa olosuhteissa. Tilaisuuksissa ja tapahtumissa, joissa siviilihenkilöstö käyttää arkipukua käytetään kevyen palveluspuvun kanssa kuitenkin aina puseroa m/83. Pusakkaa m/08 voidaan käyttää myös kevyen palveluspuvun päällystakkina. Pusakan m/08 väri on yhtenäinen (musta) kaikilla puolustushaaroilla. Pusakan m/08 vetoketju pidetään sisäpalveluksessa suljettuna paitapuseron rintataskujen yläreunan tasalle sekä ulkopalveluksessa joko edellä mainitulle tasalle tai kokonaan ylös asti suljettuna.

6. Liivissä m/96 käytetään arvomerkkilaattoja

7: Jalkineet ovat mustat ja sileät eikä niissä saa olla koristetikkauksia. Puolikengät ovat nauhalliset. Sotilasmallisen kengän kärki on loivasti pyöreähkö. Koron korkeus on 2,5-3 cm.

8

9

10

11

12

8: Kenttälakki m/36 ja päällystön kokardi. Kenttälakin yläreunassa maavoimilla on aselajin (vast) värinen tere eli reunusnauha. Ilmavoimilla reunusnauha on kirkkaansininen ja napit ovat kullanväriset. Kenttälakin käyttöoikeus ammattisotilaiden kevyen palveluspuvun ja palveluspuvun kanssa päättyy 31.12.2013.

9: Maavoimien turkislakki m/39. Turkislakissa on maavoimien lakkimerkki ja päällystön kokardi. Lakkimerkin pohjan väri on aselajin (vast) värinen.

10: Ilmavoimien turkislakki m/39. Turkislakissa on ilmavoimien lakkimerkki ja päällystön kokardi. Lakkimerkin pohjan väri on ilmavoimien sininen.

11: Maavoimien kenraalin turkislakissa m/39 on yleisesikuntaupseerin lakkimerkki ja päällystön kokardi sekä lipunsininen 1,5 cm:n levyinen verkaristi.

12: Maavoimien kesälakki m/39 ja päällystön kokardi. Kesälakissa on maavoimilla aselajin (vast) värinen tere eli reunusnauha. Ilmavoimilla reunusnauha on kirkkaansininen. Kesälakissa on nahkainen leukahihna.

13

14

13: Merivoimien kesälakki m/39. Kesälakissa on päällystön kokardin lisäksi keltainen tere eli reunusnauha ja nahkainen leukahihna.

14: Merivoimien turkislakki m/30. Turkislakissa on merivoimien lakkimerkin ja päällystön kokardin lisäksi kirkkaansininen 1,5 cm:n levyinen verkaristi.

15: Merivoimien kevyt palveluspuku kesäkautena.

16: Merivoimien kevyt palveluspuku päällystakin m/08 kanssa. Päällystakkia m/08 käytetään kevyen palveluspuvun lisäksi myös palveluspuvun kanssa. Päällystakin m/08 väri on yhtenäinen (musta) kaikilla puolustushaaroilla. Päällystakin m/08 vetoketju pidetään ylös asti suljettuna. Sisävuori pidetään suljettuna joko samalle tasalle kuin takin vetoketju, jolloin kaulusosa käännetään takin kaulusten päälle tai ylös asti suljettuna, jolloin kaulusosa korvaa kaulaliinan.

17: Merivoimien kevyt palveluspuku hameen ja liivin m/96 kanssa.

18: Merivoimien kevyt palveluspuku valkoisen paitapuseron kanssa. Yksittäinen sotilas voi esiintyä valkoisessa paitapuserossa solmion kanssa tai ilman sitä. Villapaidan m/83 kanssa valkoista paitapuseroa m/58 käytetään solmion kera, paidan kaulukset villapaidan kauluksen alla sekä valkoista paitapuseroa m/83 ilman solmiota, paidan kaulukset villapaidan päälle käännettynä. Villapaidan olkapoleteissa käytetään arvomerkkilaattoja ja villapaidan helma pidetään housujen päällä. Merivoimien kevyessä palveluspuvussa käytetään mustaa housuvyötä.

2.8.3 Palveluspuku

Palveluspukua käytetään puolustusvoimien ja ulkopuolisten järjestämissä arkipuvun tai tumman puvun käyttöä edellyttävissä tilaisuuksissa. Siviilihenkilöstön käyttäessä arkipukua voidaan vastaavana sotilaspukuna käyttää palveluspuvun sijaan kevyttä palveluspukua luvun 2.8.2 mukaisesti.

Palveluspukua käytetään tavanomaisilla onnittelukäynneillä ja vastaanotoilla, ulkovaltojen edustajien järjestämillä asevoimien tai puolustushaaran vuosipäivän vastaanotoilla, kansainväliseen yhteistoimintaan liittyvillä vastaanotoilla sekä tavanomaista juhlallisemmissa tilaisuuksissa sekä perhejuhlissa ja tilaisuuksissa, joissa järjestäjä ilmoittaa puvuksi tumman puvun.

Siviilihenkilön yksityiseen hautajaistilaisuuteen osallistuva ammattisotilas käyttää palveluspukua, elleivät omaiset ole erikseen toivoneet siviilipuvun käyttöä. Siviilihenkilön häissä sotilaspukua käytettäessä kantahenkilökunta pukeutuu palveluspukuun.

Palveluspuvun yleisimmät pukineyhdistelmät ja pukineet sekä yleisimpien merkkien ja tunnusten sijoittelu on esitetty seuraavilla sivuilla kuvina 1-19. Merkkien ja tunnusten käytöstä palveluspuvussa on annettu tarkemmat ohjeet Pääesikunnan henkilöstöosaston normeilla PVHSM HENKILÖSTÖALA 038 ja PVHSM HENKILÖSTÖALA 006.

Palveluspuvun kokoonpanot ja pukineet on esitetty yksityiskohtaisemmin liitteessä 4.

1

2

3

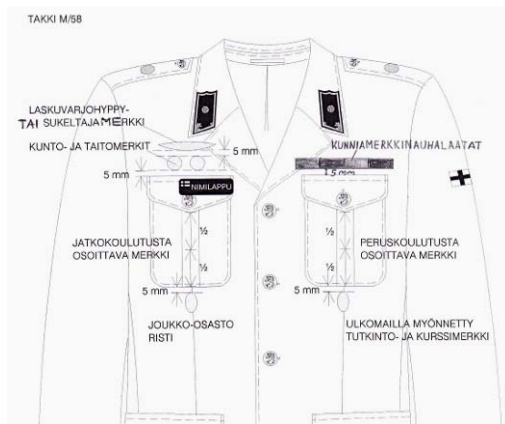
4

1: Maavoimien (m/58) ja ilmavoimien (m/51) palveluspuvut.

2: Maavoimien palveluspuku m/58.

3-4: Maavoimien palveluspuku talvikautena.

Kuvassa 3 käytössä turkislakki m/39, päällystakki m/90 harmaa kaulaliina ja naisten talvisaapikkaat. Päällystakin m/90 käyttöoikeus ammatissotilaiden palveluspuvun kanssa päättyy 31.12.2010. Kuvassa 4 on käytössä lippalakki m/49 ja päällystakki m/30.

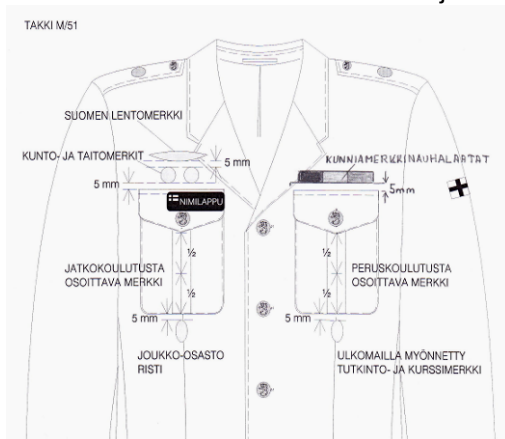

5

6

5-6: Merkit ja tunnukset takissa m/58

7

8

7-8: Merkit ja tunnukset takissa m/51

9

10

11

12

9: Maavoimien lippalakki m/49, lakkimerkki (panssarijoukkojen pohjaväri), päällystön kokardi ja harmaa leukanyöri

10: Maavoimien lippalakki m/49, lakkimerkki (yleisesikuntaupseerin pohjaväri), päällystön kokardi, keltainen leukanyöri sekä everstin tammenlehvät.

11: Ilmavoimien lippalakki m/49, ilmavoimien lakkimerkki, päällystön kokardi ja harmaa leukanyöri.

12: Maavoimien lippalakki m/49, yleisesikuntaupseerin lakkimerkki, päällystön kokardi, keltainen leukanyöri ja kenraalin tammenlehvät.

13

14

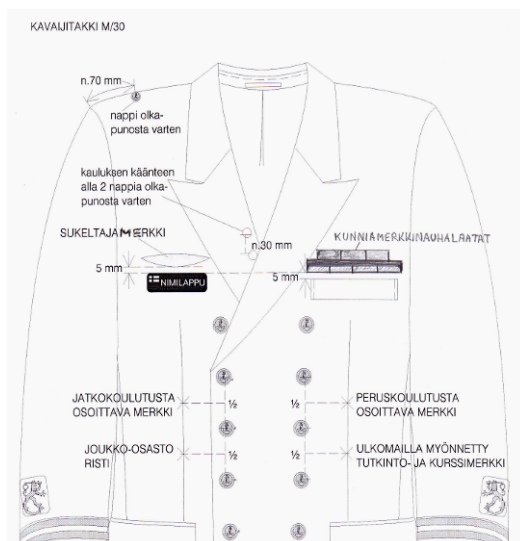

15

13: Merivoimien palveluspuku. Kavaijitakki ja -housut m/30.

14: Merivoimien palveluspuku talvikautena. Kuvassa merivoimien päällystakki m/30, turkislakki m/30, nahkasormikkaat ja naisten talvisaapikkaat.

15: Ilmavoimien päällystakki m/30. Päällystakkia m/30 käytetään palveluspuvun lisäksi kevyen palveluspuvun, pienen juhlapuvun, juhlapuvun ja paraatipuvun kanssa.

16

16: Merkit ja tunnukset kavaijitakissa m/30. Kunto- ja taitomerkkejä kavaijitakin kanssa käytettäessä ne sijoitetaan sukeltajamerkin alapuolelle (vrt. kuvat 5. ja 6. edellä)

17

18

17: Merivoimien lippalakki m/30, valkoinen lakinpäällinen, merivoimien lakkimerkki, päällystön kokardi ja kiiltonahkainen leukahihna. Lipassa esiupseerin tammenlehtä.

18: Merivoimien lippalakki m/30 valkoisella lakinpäällisellä ja amiraalin tammenlehvin.

Lippalakissa m/30 käytetään tummansinistä lakinpäällistä 1.10. - 30.4.välisenä aikana.

19

19. Merivoimien hellepukua m/30 voidaan käyttää korvaamaan palveluspuku vapaaehtoisena asukokonaisuutena, siten kuin Pääesikunnan henkilöstöosaston ja logistiikkaosaston esittelyillä AC9493/30.6.2006 ja AE5496/7.4.2008 on ohjeistettu.

Merivoimien hellepuvun m/30 kokoonpano:

- Helletakki m/30
- Hellehousut m/30
- Lippalakki m/30 valkoisella lakinpäällisellä
- Paitapusero m/06 valkoinen lyhythihainen
- Valkoinen kangasvyö kullanvärillä soljella
- Kokovalkoiset sukat
- Valkoiset puolikengät

Naisilla lisäksi:

- Hellehame m/06
- Sukkahousut ihonväriset
- Valkoiset avokkaat

2.8.4 Pieni juhlapuku

Pientä juhlapukua käytetään kello 18 tai sen jälkeen alkavissa erityistä juhlavuutta vaativissa tilaisuuksissa kuten puolustusvoimien järjestämällä juhlapäivällisillä ja -illallisilla, kanssakäymisessä ulkovaltojen edustajien kanssa kansallispäivän, asevoimien tai puolustushaaran vuosipäivän tilaisuuksissa (ei kuitenkaan vastaanotoilla), siviilitilaisuuksissa vuosi- tai muun merkkipäivän juhlallisella vastaanotolla, juhlissa, kutsuilla ja vierailuilla, joissa siviilihenkilöt esiintyvät smokissa sekä erikseen käskettäessä.

Pienen juhlapuvun käyttö sotilashäissä on ohjeistettu jäljempänä luvussa 2.8.5.

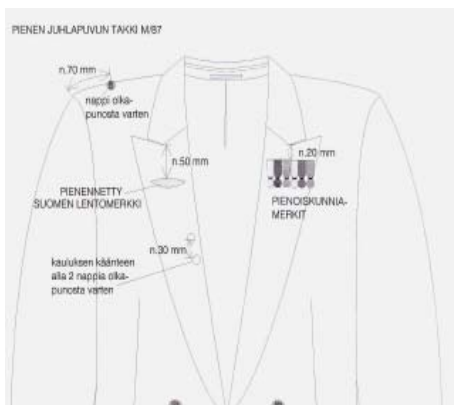
Pienen juhlapuvun pukineyhdistelmiä sekä pienoiskunniamerkkien sijoittelu on esitetty alla ja seuraavalla sivulla kuvina 1-7. Tarkemmat ohjeet merkkien ja tunnusten käytöstä pienessä juhlapuvussa on annettu Pääesikunnan henkilöstöosaston normeilla PVHSM HENKILÖSTÖALA 038 ja PVHSM HENKILÖSTÖALA 006.

Pienen juhlapuvun kokoonpanot ja pukineet on esitetty yksityiskohtaisemmin liitteessä 5.

1-4: Maa- ja ilmavoimien pieni juhlapuku. Kuvissa 2 ja 3 käytössä päällystakki m/87, jonka käyttöoikeus ammattisotilaiden pienen juhlapuvun ja juhlapuvun kanssa päättyy 31.12.2013. Kuvassa 4 on käytössä maavoimien päällystakki m/30.

5: Merivoimien pieni juhlapuku

6

7

6-7: Pienoiskunniamerkkien sijoittelu pienen juhlapuvun takissa m/87 ja messitakissa m/30

2.8.5 Juhlapuku

2.8.5.1 Yleistä

Juhlapukua käytetään kello 18.00 tai sen jälkeen alkavissa itsenäisyyspäivän, puolustusvoimain lippujuhlan päivän ja joukko-osaston vuosipäivän juhlissa, ellei ole määrätty käytettäväksi muuta pukua, sekä tilaisuuksissa, joissa siviilihenkilöt käyttävät frakkia tai erikseen käskettäessä.

Jäljempänä luvuissa 2.8.5.2 - 2.8.5.3 mainituissa tilaisuuksissa juhlapukua voidaan käyttää muista juhlista poiketen myös ennen kello 18:00.

Juhlapuvun yleisimmät pukineyhdistelmät ja pukineet sekä kunniamerkkien sijoittelu on esitetty seuraavalla sivulla kuvina 1-7. Merkkien ja tunnusten käytöstä juhlapuvussa on annettu tarkemmat ohjeet Pääesikunnan henkilöstöosaston normeilla PVHSM HENKILÖSTÖALA 038 ja PVHSM HENKILÖSTÖALA 006.

Juhlapuvun kokoonpanot ja pukineet on esitetty yksityiskohtaisemmin liitteessä 6.

2.8.5.2 Juhlapuvun käyttö sotilashäissä

Sotilashäissä, jos sulhanen ja/tai bestman ovat kantahenkilökuntaa, he käyttävät juhlapukua. Vastaavasti, jos morsian ja/tai kaaso ovat kantahenkilökuntaa, heillä on oikeus käyttää juhlapukua. Kutsuvieraina olevat ammattisotilaat käyttävät pientä juhlapukua ja kadetit kadetin juhlapukua.

2.8.5.3 Juhlapuvun käyttö akateemisissa juhlatilaisuuksissa

Väitöstilaisuudessa väittelijänä, vastaväittäjänä tai kustoksena olevat ammattisotilaat käyttävät juhlapukua ilman kunniamerkkejä ja mustaa vyöliiviä. Yleisönä olevat ammattisotilaat pukeutuvat palveluspukuun. Iltatilaisuudessa, karonkassa käytetään juhlapuvussa mustan vyöliivin sijasta valkoista vyöliiviä, mikäli paikalla on naisia. Kunniamerkkejä ei käytetä.

Promootiossa ja promootiopäivällisellä promovoitavana oleva ammattisotilas ja tilaisuuteen kutsutut ammattisotilaat käyttävät juhlapukua. Promootiossa kaikilla ammattisotilailla on juhlapuvussa musta vyöliivi ja promootiopäivällisellä valkoinen vyöliivi.

Edellä mainituissa akateemisissa tilaisuuksissa tohtorinhattuun oikeutetut sotilaat käyttävät sotilaspäähineen sijasta tohtorinhattua tilaisuuden järjestäjän ja akateemisten juhlatilaisuuksien vakiintuneiden tapojen mukaisesti.

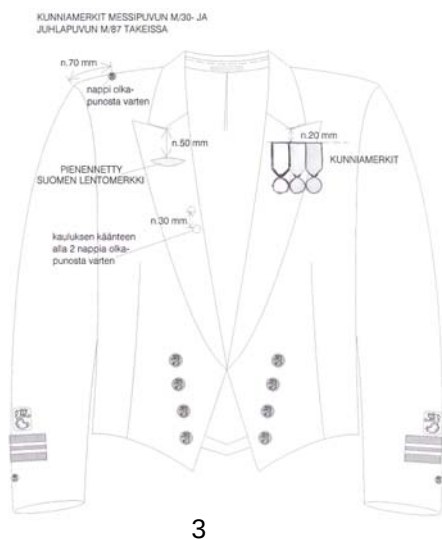
Sotilaspappi voi sotilaspuvun sijaan pukeutua akateemisissa juhlatilaisuuksissa papin asuun siten kuin tilaisuuden luonne sekä papin virkapukeutumisesta annetut määräykset edellyttävät.

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori käyttää metallikäätyjä edustaessaan korkeakouluun valtiollisissa ja akateemisissa tilaisuuksissa (esim. juhlalliset tilaisuudet, joita rehtori isännöi, promootiot, Tasavallan presidentin itsenäisyyspäivän vastaanotto sekä akateemiset tilaisuudet muissa yliopistoissa ja korkeakouluissa, kuten promootiot vuosijuhlat jne).

Akateemisten juhlatilaisuuksien tarkemmat pukeutumisohjeet antaa tilaisuuden järjestävä korkeakoulu (vast).

1: Maa- ja ilmavoimien juhlapuku.

2: Merivoimien juhlapuku. Juhlapuvussa messihousujen m/30 ulkosaumoissa on amiraaleilla yksi 40 mm leveä koruompeleinen merivoimien kultainen kaluunanauha, muilla yksi 30 mm leveä merivoimien kultainen kaluunanauha. Liivien sijaan voidaan käyttää valkoista vyöliiviä.

3-4: Kunniamerkkien sijoittelu juhlapuvun takissa m/87 ja messitakissa m/30

5: Lippalakki m/87

6: Turkislakki m/87

7: Kenraalin turkislakki m/39. Turkislakissa on lipunsininen 1,5 cm:n levyinen verkaristi.

2.8.6 Paraatipuku

Paraatipukua käytetään paraatissa, kunniavartiossa, sotilasvala- ja sotilasvakuutus-tilaisuudessa, ilmoittauduttaessa ensimmäistä kertaa palvelukseen sekä siirron, nimityksen, ylennyksen, palkitsemisen ja eron johdosta, virallisissa ja sotilashautajaisissa, itsenäisyyspäivän, puolustusvoimain lippujuhlan päivän ja joukon vuosipäivän (vast) viettoon liittyvissä ennen kello 18.00 alkavissa tilaisuuksissa, kansallisen veteraanipäivän tilaisuuksissa, joukon lipun naulaus-, siunaus-, vastaanotto- ja luovutustilaisuudessa, joukon luovutus- ja vastaanottokatselmuksessa, sotilasvirkaan liittyvän tutkinnon suorittamiseen kuuluvien kurssien päätöstilaisuuksissa, sekä eri määräyksestä.

Yleisessä palvelusohjesäännössä mainituissa tapauksissa ilmoittautuessaan ammattisotilaat käyttävät paraatipukua ilman nahkavyötä ja miekkaa. Sisätiloissa ei ole mukana päähinettä eikä käsineitä. Paraatijoukkoihin kuuluville voidaan tilaisuuden laadun tai olosuhteiden mukaan määrätä myös muu kuin vahvistettu paraatipuku.

Virallisissa ja sotilashautajaisissa ammattisotilaat käyttävät paraatipukua. Mikäli ammattisotilas osallistuu sotilaan tai sotiemme veteraanin yksityiseen siunaus- ja muistotilaisuuteen sotilaspuvussa, hän käyttää silloinkin paraatipukua.

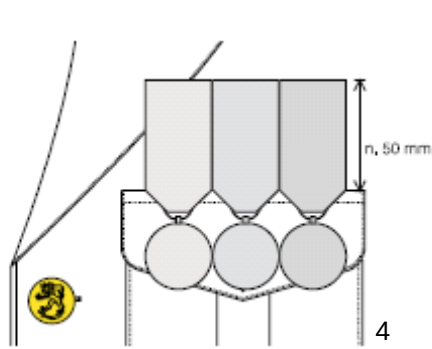
Paraatipuvun pukineyhdistelmiä sekä kunniamerkkien sijoittelu on esitetty alla ja seuraavalla sivulla kuvina 1-5. Merkkien ja tunnusten käytöstä paraatipuvussa on annettu tarkemmat ohjeet Pääesikunnan henkilöstöosaston normeilla PVHSM HENKILÖSTÖALA 038 ja PVHSM HENKILÖSTÖALA 006.

Paraatipuvun kokoonpanot ja pukineet on esitetty yksityiskohtaisemmin liitteessä 7.

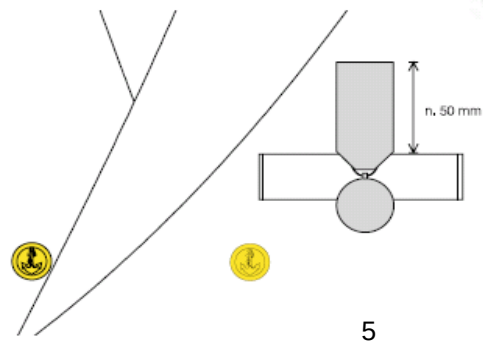

1-2: Maavoimien paraatipuku; yleisesikuntaupseerin olkanauhat ja (kuvassa 2) kunniamerkit. Ilmavoimien paraatipuvussa käytetään takin m/58, housujen m/58 ja hameen m/58 sijaan takkia m/51, housuja m/51 ja hametta m/51.

3: Merivoimien paraatipuku.

4: Kunniamerkkien paikat takeissa m/58, m/51

5: Kunniamerkit kavaijitakissa m/30

2.9 Kadettien sotilaspuvut ja erikoismääräykset

Kadetit palvelevat kadettikurssiensa opintosuuntien- tai linjojen mukaisessa sotilaspuvussa. Sotilaspuvut ja niiden kokoonpanot ovat kadeteilla vastaavat kuin saman puolustushaaran ammattisotilailla seuraavin tarkennuksin:

- maa- ja ilmavoimien kadetin pienenä juhlapukuna, juhlapukuna sekä paraatipukuna on kadetin juhlapuku m/22
- maavoimien kadetit käyttävät maavoimien sotilaspukuja sekä maavoimien kadeteille käyttöön vahvistettuja tunnuksia ja tunnusvärejä
- ilmavoimien kadetit käyttävät ilmavoimien sotilaspukuja sekä ilmavoimien kadeteille käyttöön vahvistettuja tunnuksia ja tunnusvärejä
- merivoimien kadetit käyttävät merivoimien sotilaspukuja sekä merivoimien kadeteille käyttöön vahvistettuja tunnuksia

sekä 1.1.2011 lukien seuraavin lisäyksin:

- ammattisotilaiden käyttämien päällystakkien lisäksi kadetit voivat käyttää 31.12.2013 saakka seuraavia päällystakkeja
 - kenttätakkia m/75 kevyen palveluspuvun kanssa
 - päällystakkia m/83 kevyen palveluspuvun ja palveluspuvun kanssa
 sekä
 - maa- ja ilmavoimien kadetit: päällystakkia m/90 kevyen palveluspuvun ja palveluspuvun kanssa
 - merivoimien kadetit: kesäpäällystakkia m/36 kevyen palveluspuvun, palveluspuvun, pienen juhlapuvun, juhlapuvun ja paraatipuvun kanssa

Kadetit käyttävät juhlapukua esiintyessään kunniaosastoina ja paraateissa tai muissa erityistä edustavuutta edellyttävissä tilaisuuksissa. Kadettien paraatiosastoissa käytetään nahkavyötä m/84 tai m/30 sekä miekankannatinta m/84 tai m/30.

Kadettien arvomerkkien ja tunnusten käytöstä on määrätty yksityiskohtaisemmin Pääesikunnan henkilöstöosaston normilla PVHSM HENKILÖSTÖALA 038.

Kadetin juhlapuvun kokoonpanot ja kuvia eri pukineyhdistelmistä on esitetty liitteessä 8.

2.10 Kunniaosastojen edustuspuvut

Kaartin Jääkärirykmentin asettama vartiosto käyttää kunniakomppanian edustuspukua Helsingin päävartion vartioparaatissa ja kunniaosastona tai kunniavartiomiehinä.

Maavoimien ja ilmavoimien kunniaosastot käyttävät loma- ja paraatipukua m/05.

Merivoimien laivastojoukoista muodostettu kunniaosasto käyttää merivoimien aluksilla palvelevien varusmiesten loma- ja paraatipukuun perustuvaa vaatetusta.

Kunniaosastojen edustuspukujen kokoonpanot ja kuvia yleisimmistä pukineyhdistelmistä on esitetty liitteessä 9.

2.11 Soittokuntien esiintymis- ja edustuspuvut

Soittokunnat käyttävät liitteiden 3.-7. mukaisten sotilaspukujen lisäksi erikseen vahvistettuja tai käyttöön hyväksytyjä esiintymis- ja edustuspukuja.

Maa-, ilma- tai merivoimien soittokuntien esiintymispukua I käytetään paraateissa, kunnianosoituksissa, marssiosastoissa sekä muissa huomattavissa tapahtumissa. Esiintymispukua II käytetään konserteissa, juhlatilaisuuksissa sekä koti- ja ulkomaisissa kansainvälisissä tapahtumissa.

Esiintymispuku I perustuu maa- ja ilmavoimissa pukuun m/83 ja merivoimissa paraatipukuun m/30. Esiintymispuku II perustuu maa- ja ilmavoimien palveluspukuun ja juhlapukuun m/87 sekä merivoimien juhlapukuun m/30.

Soittokuntien esiintymispukuun kuuluvaa valkoista nuottilaukkua kannetaan sinivalkoisessa, olkahihnalla varustetussa vyössä tai sinivalkoisessa nuottilaukun kantohihnassa. Merivoimien soittokuntien esiintymispukua käyttävät ammattisotilaat kantavat nuottilaukkua paraatipuvun vyössä. Kapellimestarit eivät käytä nuottilaukkua.

Jääkärisoittokuntien esiintymispukua m/2003 käytetään erityisen suurta näyttävyyttä vaativissa kotimaisissa ja kansainvälisissä juhla- ja Tattoo -tapahtumissa kaikkina vuodenaikoina. Jääkärisoittokunnan esiintymispukua käyttävät:

- Kainuun Sotilassoittokunta
- Karjalan Sotilassoittokunta
- Lapin Sotilassoittokunta
- Pohjan Sotilassoittokunta
- Satakunnan Sotilassoittokunta
- Savon Sotilassoittokunta
- Pohjanmaan Sotilassoittokunta

Laivaston Soittokunta voi käyttää erityisen suurta näyttävyyttä vaativissa kotimaisissa ja kansainvälisissä juhla- ja Tattoo -tapahtumissa kaikkina vuodenaikoina esiintymispukunaan merivoimien helleasua m/30, siten kuin Pääesikunnan henkilöstöosaston esittelyllä AC9493/30.6.2006 sekä Pääesikunnan logistiikkaosaston esittelyllä AE5496/7.4.2008 on ohjeistettu.

Kaartin Soittokunta käyttää edustuspukua m/95 huomattavissa kotimaisissa tapahtumissa sekä ulkomailla esiintyessään.

Panssarisoittokunta käyttää esiintymisasua m/2002 huomattavissa kotimaisissa tapahtumissa ja esiintyessään ulkomailla.

Rakuunasoittokunta voi käyttää tärkeimmissä juhla- ja historiallisissa tilaisuuksissa esiintyessään Uudenmaan Rakuunoiden perinnepukua m/22.

Varusmiessoittokunnan esiintymispukua m/91 käytetään huomattavissa kotimaisissa tapahtumissa ja esiinnyttäessä ulkomailla. Muissa tilaisuuksissa käytetään varusmiessoittokunnan esiintymispukua m/90.

Soittokuntien esiintymis- ja edustuspukujen kokoonpanot sekä kuvia yleisimmistä pukineyhdistelmistä on esitetty liitteessä 10.

3 SOTILASPUVUISTA JA SOTILAAN PUKEUTUMISESTA ANNETTAVA MUU NORMITUS

Tätä määräystä täydennetään ja tarkennetaan tarvittaessa Pääesikunnan antamilla erillisillä määräyksillä, käskyillä ja ohjeilla.

Kohdissa 2.7 ja 2.8.1 alajohtoportaille annettujen ohjeistusvastuiden lisäksi Maavoimien Esikunnalla ja sen alaisilla johtoportailta on oikeus antaa tätä määräystä täydentäviä ja tarkentavia määräyksiä, käskyjä ja ohjeita, siten kuin vaatetuksen järjestelmävastuun toimivalta velvoittaa ja edellyttää.

Sotilaspukujen ja -pukineiden yksityiskohtaisemmat esittelyaineistot ja tekniset ohjeet tuottaa Maavoimien Materiaalilaitos järjestelmävastuumäärityksen mukaisesti yhteistyössä Pääesikunnan, puolustushaaraesikuntien sekä sotilaspukujen sopimustoimittajien (vast) kanssa.

Sotilaspuvun ja -arvon käytöstä sekä sotilaan pukeutumisesta ja siisteydestä on lisäksi voimassa mitä siitä Yleisessä palvelusohjesäännössä määrätään.

LIITTEET:

1. Maastosuojavaatetuksen m/05 ja m/91 yleisimmät pukineet
2. Puolustusvoimien sotilaspukujen kanssa käytössä olevat baretit
3. Maa-, ilma- ja merivoimien kevyen palveluspuvun kokoonpanot
4. Maa-, ilma- ja merivoimien palveluspuvun kokoonpanot
5. Maa-, ilma- ja merivoimien pienen juhlapuvun kokoonpanot
6. Maa-, ilma- ja merivoimien juhlapuvun kokoonpanot
7. Maa-, ilma- ja merivoimien paraatipuvun kokoonpanot
8. Kadetin juhlapuvun kokoonpanot
9. Kunniaosastojen edustuspukujen kokoonpanot
10. Soittokuntien esiintymis- ja eduspukujen kokoonpanot

PUOLUSTUSVOIMIEN SOTILASPUKUJEN KÄYTTÖMÄÄRÄYKSET; LIITE 1

Maastosuojavaatetusten m/91 ja m/05 yleisimmät pukineet:

PUKINE	Maastosuojavaatetus m/05	Maastosuojavaatetus m/91
Päähine	Kesälakki m/05, lippa Kesälakki m/05, lieri Baretti Talvilakki m/05 Villamyssy	Talvilakki m/91 Kesälakki m/91 Baretti Villamyssy Maastolakki m98
Takki tai pusero	Maastotakki m/05	Maastotakki m/91
Housut	Maastohousut m/05	Maastohousut m/91
Päälyysvaatteet	Pakkastakki m/05 Pakkashousut m/05 Sadepuvun takki m/05 Sadepuvun housut m/05 Lumipuvun takki m/05 Lumipuvun housut m/05	Päälyystakki m/95 mku Pakkashousut mku Sadepuvun takki mku Sadepuvun housut mku Lumipuvun takki m/91 Lumipuvun housut m/91
Paita	Paitapusero m/91 Paitapusero m/91 naisten T-paita m/91 Poolopaita m/91 Villapaita m/83 oliivinvihreä Villapaita m/83 merivoimien Villapaita m/83 ilmavoimien	Paitapusero m/91 Paitapusero m/91 naisten T-paita m/91 Poolopaita m/91 Villapaita m/83 oliivinvihreä Villapaita m/83 merivoimien Villapaita m/83 ilmavoimien
Jalkineet	Varsikengät m/05 Kumisaappaat Pakkassaappaat	Varsikengät m/91 Kumisaappaat Pakkassaappaat
Käsineet	Nahkasormikkaat Palvelussormikkaat Neulekintaat Nahkakintaat Aluskäsineet	Nahkasormikkaat Neulekintaat Nahkakintaat
Välivaatetus	Välipusero m/05 Välihousut m/05	Välipusero m/91 Välihousut m/91
Sukat	Alussukat m/05 Saapassukat m/91	Saapassukat m/91
Housuvyö	Nahkavyö miehistön	Nahkavyö miehistön

PUOLUSTUSVOIMIEN SOTILASPUKUJEN KÄYTTÖMÄÄRÄYKSET; LIITE 2

Puolustusvoimien sotilaspukujen kanssa käytössä olevat baretit:

Laskuvarjojääkäriin baretti ja lakkimerkki

Rannikkojääkäriin baretti ja lakkimerkki

Panssarijoukkojen baretti ja lakkimerkki

Sotilassoittajan baretti ja lakkimerkki

Merivoimien baretti ja lakkimerkki

Maavoimien baretti ja lakkimerkki.

Ilmavoimien baretti ja lakkimerkki.
Maavoimien helikopterijoukot käyttävät
ilmavoimien barettia, mutta omalla
lakkimerkillään.

MAA-, ILMA- JA MERIVOIMIEN KEVYEN PALVELUSPUVUN KOKOONPANOT:

PUKINE	Maavoimien kevyt palveluspuku	Ilmavoimien kevyt palveluspuku	Merivoimien kevyt palveluspuku
Päähine	Maavoimien kesälakki m/39 Maavoimien kenttälakki m/36 1) Maavoimien turkislakki m/39 Baretti Maavoimien lippalakki m/49 2)	Ilmavoimien kesälakki m/39 Ilmavoimien kenttälakki m/36 1) Ilmavoimien turkislakki m/39 Baretti Ilmavoimien lippalakki m/49 2)	Merivoimien kesälakki m/39 Turkislakki m/30 Baretti Lippalakki m/30 2) 3)
Takki tai pusero	Maavoimien pusero m/83 Maavoimien pusero m/83, naisten Maavoimien liivi m/96, naisten	Ilmavoimien pusero m/83 Ilmavoimien pusero m/83, naisten Ilmavoimien liivi m/96, naisten	Merivoimien pusero m/83 Merivoimien pusero m/83, naisten Merivoimien liivi m/96, naisten
Housut	Maavoimien housut m/83 Maavoimien housut m/83, naisten	Ilmavoimien housut m/83 Ilmavoimien housut m/83, naisten	Merivoimien housut m/83 Merivoimien housut m/83, naisten
Hameet	Maavoimien hame m/83	Ilmavoimien hame m/83	Merivoimien hame m/83
Päällystakit	Pusakka m/08 4) Päällystakki m/08 Maavoimien kenttätakki m/75 5) Maavoimien päällystakki m/83 5) Maavoimien päällystakki m/83, naisten 5) Maavoimien päällystakki m/90 2) 5) Maavoimien päällystakki m/90, naisten 2) 5) Maavoimien päällystakki m/30 2) Maavoimien sadetakki Maavoimien sadetakki m/96, naisten	Pusakka m/08 4) Päällystakki m/08 Ilmavoimien kenttätakki m/75 5) Ilmavoimien päällystakki m/83 5) Ilmavoimien päällystakki m/83, naisten 5) Ilmavoimien päällystakki m/90 2) 5) Ilmavoimien päällystakki m/90, naisten 2) 5) Ilmavoimien päällystakki m/30 2) Ilmavoimien sadetakki Ilmavoimien sadetakki m/96, naisten	Pusakka m/08 4) Päällystakki m/08 Merivoimien kenttätakki m/75 5) Merivoimien päällystakki m/83 5) Merivoimien päällystakki m/83, naisten 5) Merivoimien päällystakki m/30 2) Merivoimien päällystakki m/30, naisten 2) Merivoimien kesäpäällystakki m/36 2) 5) Merivoimien kesäpäällystakki m/36, naisten 2) 5) Merivoimien sadetakki Merivoimien sadetakki m/96, naisten
Jalkineet	Mustat puolikengät 6) Avokkaat Naisten talvisaapikkaat Varsikengät	Mustat puolikengät 6) Avokkaat Naisten talvisaapikkaat Varsikengät	Mustat puolikengät 6) Avokkaat Naisten talvisaapikkaat Varsikengät
Käsineet	Mustat nahkasormikkaat	Mustat nahkasormikkaat	Mustat nahkasormikkaat
Paita	Paitapusero m/58 7) Paitapusero m/58, naisten 7) Paitapusero m/58 lyhythihainen Paitapusero m/58 lyhythihainen, naisten Paitapusero m/83 Paitapusero m/83, naisten Paitapusero m/83 lyhythihainen Paitapusero m/83 lyhythihainen, naisten Villapaita m/83, vihreä 7)	Paitapusero m/58 7) Paitapusero m/58, naisten 7) Paitapusero m/58 lyhythihainen Paitapusero m/58 lyhythihainen, naisten Paitapusero m/83 Paitapusero m/83, naisten Paitapusero m/83 lyhythihainen Paitapusero m/83 lyhythihainen, naisten Ilmavoimien villapaita m/83 7)	Paitapusero m/58 8) 9) Paitapusero m/58, naisten 8) 9) Valkoinen paitapusero m/58 Valkoinen paitapusero m/58, naisten Valkoinen paitapusero m/58 lyhythihainen Valkoinen paitapusero m/58 lyhythihainen, naisten Valkoinen paitapusero m/83 lyhythihainen Valkoinen paitapusero m/83 lyhythihainen, naisten Merivoimien villapaita m/83 8)

PUOLUSTUSVOIMIEN SOTILASPUKUJEN KÄYTTÖMÄÄRÄYKSET

LIITE 3 (2/2)

PUKINE	Maavoimien kevyt palveluspuku	Ilmavoimien kevyt palveluspuku	Merivoimien kevyt palveluspuku
Solmio	Tummanharmaa solmio 7)	Musta solmio 7)	Musta solmio 8)
Sukat	Harmaat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut
Kaulaliina	Harmaa kaulaliina	Ilmavoimien kaulaliina	Merivoimien kaulaliina
Housuvyö	Kangasvyö m/83 Musta housuvyö	Kangasvyö m/83 Musta housuvyö	Musta housuvyö

HUOMAUTUKSET:

- 1) Pukineen käyttöoikeus ammattisotilaiden kevyen palveluspuvun kanssa päättyy 31.12.2013.
- 2) Esikuntapalvelukseen liittyen käyttö sallittu. Lippalakkia m/49 ja m/30 käytetään vain päällystakin m/30, päällystakin m/90, kesäpäällystakin m/36 tai sadetakin kanssa tai ilman päällystakkia puvun m/83 kanssa. Jalkineina käytetään tällöin puolikenkiä, avokkaita tai naisten talvisaapikkaita.
- 3) Valkoinen päällinen 1.5. – 30.9. Tummansininen päällinen 1.10. – 30.4.
- 4) Pusakan m/08 käyttö on ohjeistettu yksityiskohtaisemmin tämän asiakirjan luvussa 2.8.2 kuvalla ja kuvatekstillä 5.
- 5) Pukineen käyttöoikeus ammattisotilaiden kevyen palveluspuvun kanssa päättyy 31.12.2010.
- 6) Päivystyspalveluksessa varsikenkien käyttö vaihtoehtoisena sallittu.
- 7) Villapaidan kanssa paitapuserossa m/58 käytetään solmiota ja paitapuserossa m/83 voidaan käyttää solmiota. Käytettäessä paitapuseroa m/83 ilman puseroa m/83 voidaan esiintyä ilman solmiota.
- 8) Villapaidan kanssa paitapuserossa m/58 käytetään solmiota ja lyhythiisessä valkoisessa paitapuserossa m/83 voidaan käyttää solmiota. Käytettäessä lyhythiisistä valkoista paitapuseroa m/83 ilman puseroa m/83 voidaan esiintyä ilman solmiota.
- 9) Esikuntapalveluksessa ja sotilasopetuslaitoksissa voidaan käyttää paitapuseron m/58 sijasta valkoista paitapuseroa m/58.

MAA-, ILMA- JA MERIVOIMIEN PALVELUSPUVUN KOKOONPANOT:

PUKINE	Maavoimien palveluspuku	Ilmavoimien palveluspuku	Merivoimien palveluspuku (Kts. myös luvun 2.8.3. kuva 19 teksteineen)
Päähine	Maavoimien lippalakki m/49 1) Maavoimien kenttälakki m/36 2) Maavoimien turkislakki m/39 Baretti	Ilmavoimien lippalakki m/49 1) Ilmavoimien kenttälakki m/36 2) Ilmavoimien turkislakki m/39 Baretti	Lippalakki m/30 1) Turkislakki m/30 Baretti
Takki tai pusero	Takki m/58 Takki m/58, naisten Maavoimien liivi m/96, naisten	Takki m/51 Takki m/51, naisten Ilmavoimien liivi m/96, naisten	Kavaijitakki m/30 Kavaijitakki m/30, naisten
Housut	Housut m/58 Housut m/58, naisten	Housut m/51 Housut m/51, naisten	Kavaijihousut m/30 Kavaijihousut m/30, naisten
Hameet	Hame m/58	Hame m/51	Kavaijihame m/30
Päällystakit	Maavoimien päällystakki m/83 3) Maavoimien päällystakki m/83, naisten 3) Päällystakki m/08 Maavoimien päällystakki m/90 3) 4) Maavoimien päällystakki m/90, naisten 3) 4) Maavoimien päällystakki m/30 Maavoimien sadetakki Maavoimien sadetakki m/96, naisten	Ilmavoimien päällystakki m/83 3) Ilmavoimien päällystakki m/83, naisten 3) Päällystakki m/08 Ilmavoimien päällystakki m/90 3) 4) Ilmavoimien päällystakki m/90, naisten 3) 4) Ilmavoimien päällystakki m/30 Ilmavoimien sadetakki Ilmavoimien sadetakki m/96, naisten	Merivoimien päällystakki m/83 3) Merivoimien päällystakki m/83, naisten 3) Päällystakki m/08 Merivoimien päällystakki m/30 Merivoimien päällystakki m/30, naisten Merivoimien kesäpäällystakki m/36 3) Merivoimien kesäpäällystakki m/36, naisten 3) Merivoimien sadetakki Merivoimien sadetakki m/96, naisten
Jalkineet	Mustat puolikengät Avokkaat Naisten talvisaapikkaat	Mustat puolikengät Avokkaat Naisten talvisaapikkaat	Mustat puolikengät Avokkaat Naisten talvisaapikkaat
Käsineet	Mustat nahkasormikkaat	Mustat nahkasormikkaat	Mustat nahkasormikkaat
Paita	Paitapusero m/58 kaikki mallit	Paitapusero m/58 kaikki mallit	Valkoinen paitapusero m/58 kaikki mallit
Solmio	Tummanharmaa solmio	Musta solmio	Musta solmio
Sukat	Harmaat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut
Kaulaliina	Harmaa kaulaliina	Ilmavoimien kaulaliina	Merivoimien kaulaliina
Housuvyö	Musta housuvyö	Musta housuvyö	Musta housuvyö
Kunniamerkit	PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa

HUOMAUTUKSET:

- 1) Päällystakin m/83 ja päällystakin m/08 kanssa ei käytetä lippalakkeja m/49 tai m/30. Lippalakissa m/30 käytetään valkoista päällistä 1.5. – 30.9 ja tummansinistä päällistä 1.10. – 30.4.
- 2) Pukineen käyttöoikeus ammattisotilaiden palveluspuvun kanssa päättyy 31.12.2013.
- 3) Pukineen käyttöoikeus ammattisotilaiden palveluspuvun kanssa päättyy 31.12.2010.
- 4) Asianomaisen puolustushaaran päällystakin m/90 asemasta voidaan käyttää ao. puolustushaaran kesäpäällystakkeja m/36.

MAA-, ILMA- JA MERIVOIMIEN PIENEN JUHLAPUVUN KOKOONPANOT:

PUKINE	Maavoimien pieni juhlapuku	Ilmavoimien pieni juhlapuku	Merivoimien pieni juhlapuku
Päähine	Lippalakki m/87 Turkislakki m/87	Lippalakki m/87 Turkislakki m/87	Lippalakki m/30 1) Turkislakki m/30
Takki tai pusero	Takki m/87 Takki m/87, naisten Musta vyöliivi m/87	Takki m/87 Takki m/87, naisten Musta vyöliivi m/87	Messitakki m/30 Takki m/87, naisten Tummansiniset liivit m/30 2) Musta vyöliivi m/87
Housut	Housut m/87	Housut m/87	Messihousut m/30
Hameet	Hame m/87, lyhyt	Hame m/87, lyhyt	Hame m/87, lyhyt
Päällystakit	Päällystakki m/87 3) Päällystakki m/87, naisten 3) Maavoimien päällystakki m/30	Päällystakki m/87 3) Päällystakki m/87, naisten 3) Ilmavoimien päällystakki m/30	Merivoimien päällystakki m/30 Merivoimien kesäpäällystakki m/36 3) Viitta m/30
Jalkineet	Mustat juhlakengät 4) Naisten juhlakengät Naisten talvisaapikkaat	Mustat juhlakengät 4) Naisten juhlakengät Naisten talvisaapikkaat	Mustat juhlakengät 4) Naisten juhlakengät Naisten talvisaapikkaat
Käsineet	Valkoiset sormikkaat	Valkoiset sormikkaat	Valkoiset sormikkaat
Paita	Smokkipaita Smokkipaita, naisten	Smokkipaita Smokkipaita, naisten	Smokkipaita Smokkipaita, naisten
Solmio	Musta solmuke	Musta solmuke	Musta solmuke
Sukat	Mustat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut
Kaulaliina	Valkoinen kaulaliina	Valkoinen kaulaliina	Valkoinen kaulaliina
Kunniamerkit	PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa

HUOMAUTUKSET:

- 1) Valkoinen päällinen 1.5. – 30.9. Tummansininen päällinen 1.10. – 30.4.
- 2) Liivien sijasta voidaan käyttää vastaavanväristä smokkiliivivyötä.
- 3) Pukineen käyttöoikeus ammattisotilaiden pienen juhlapuvun kanssa päättyy 31.12.2013.
- 4) Kiiltonahkakenkien käyttö on sallittua.

Ennen 1.7.1982 sotilasvirkaan nimitetyillä henkilöillä on maavoimien pienessä juhlapuvussa oikeus käyttää takin ja housujen m/87 asemasta takkia m/58 ja housuja m/58 reunusnauhoin. Tällöin käytetään tummanharmaita sukkia sekä hopeanharmaata solmiota, valkoista paitaa sekä paraatipuvun mukaista päällystakkia, päähinettä (baretti pl.), käsineitä ja jalkineita. Samoin ilmavoimien pienessä juhlapuvussa voi ennen 1.7.1982 sotilasvirkaan nimitetty henkilö käyttää takin ja housujen m/87 asemasta takkia ja housuja m/51. Tällöin käytetään hopeanharmaata solmiota, valkoista paitaa sekä paraatipuvun mukaista päällystakkia, päähinettä (baretti pl.), käsineitä, sukkia ja jalkineita.

MAA-, ILMA- JA MERIVOIMIEN JUHLAPUVUN KOKOONPANOT:

PUKINE	Maavoimien juhlapuku	Ilmavoimien juhlapuku	Merivoimien juhlapuku
Päähine	Lippalakki m/87 Turkislakki m/87 2)	Lippalakki m/87 Turkislakki m/87 2)	Lippalakki m/30 1) Turkislakki m/30 2)
Takki tai pusero	Takki m/87 Takki m/87, naisten Valkoinen vyöliivi m/87	Takki m/87 Takki m/87, naisten Valkoinen vyöliivi m/87	Messitakki m/30 Takki m/87, naisten Valkoiset liivit m/30 3) Valkoinen vyöliivi m/87
Housut	Housut m/87	Housut m/87	Messihousut m/30 Messihousut m/30, naisten
Hameet	Hame m/87, pitkä	Hame m/87, pitkä	Hame m/87, pitkä
Päällystakit	Päällystakki m/87 4) Maavoimien päällystakki m/30 Viitta m/96, naisten	Päällystakki m/87 4) Ilmavoimien päällystakki m/30 Viitta m/96, naisten	Merivoimien päällystakki m/30 Merivoimien kesäpäällystakki m/36 4) Viitta m/30 tai viitta m/96 naisten
Jalkineet	Mustat juhlakengät (kiiltonahkakenkien käyttö sallittu) Naisten juhlakengät Naisten talvisaapikkaat	Mustat juhlakengät (kiiltonahkakenkien käyttö sallittu) Naisten juhlakengät Naisten talvisaapikkaat	Mustat juhlakengät (kiiltonahkakenkien käyttö sallittu) Naisten juhlakengät Naisten talvisaapikkaat
Käsineet	Valkoiset sormikkaat	Valkoiset sormikkaat	Valkoiset sormikkaat
Paita	Frakkipaita Frakkipaita, naisten	Frakkipaita Frakkipaita, naisten	Frakkipaita Frakkipaita, naisten
Solmio	Musta solmuke	Musta solmuke	Musta solmuke
Sukat	Mustat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut
Kaulaliina	Valkoinen kaulaliina	Valkoinen kaulaliina	Valkoinen kaulaliina
Olkanauhat	Yleisesikuntaupseerin olkanauhat m/87 (kullankeltaiset)	Yleisesikuntaupseerin olkanauhat m/51 (kullankeltaiset)	Yleisesikuntaupseerin olkanauhat m/51 (kullankeltaiset)
Kunniamerkit	PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa

HUOMAUTUKSET:

- 1) Valkoinen päällinen 1.5. – 30.9. Tummansininen päällinen 1.10. – 30.4.
- 2) Kenraalit, amiraalit ja kenttäpiispa käyttävät juhlapuvussa valkoista turkislakkia.
- 3) Liivien sijasta voidaan käyttää vastaavanväristä frakkiliivivyötä.
- 4) Pukineen käyttöoikeus ammattisotilaiden juhlapuvun kanssa päättyy 31.12.2013.

Ennen 1.7.1982 sotilasvirkaan nimitetyillä henkilöillä on maavoimien juhlapuvussa oikeus käyttää takin ja housujen m/87 asemasta takkia m/58 ja housuja m/58 reunusnauhoihin. Tällöin käytetään hopeanharmaata solmiota, valkoista paitaa, sekä paraatipuvun mukaista päällystakia, päähinettä²⁾ (baretti pl.), käsineitä, sukkia ja jalkineita sekä juhnavyötä m/38 ja juhlapuvun miekankannatinta m/22 (vain miekan kanssa). Yleisesikuntaupseerit käyttävät hopeanharmaita olkanauhoja. Samoin ilmavoimien juhlapuvussa voi ennen 1.7.1982 sotilasvirkaan nimitetty henkilö käyttää takin ja housujen m/87 asemasta takkia ja housuja m/51. Tällöin käytetään hopeanharmaata solmiota, valkoista paitaa sekä paraatipuvun mukaista päällystakia, päähinettä²⁾ (baretti pl.), käsineitä, sukkia ja jalkineita sekä juhnavyötä m/38 ja juhlapuvun miekankannatinta m/22 (vain miekan kanssa). Yleisesikuntaupseerit käyttävät hopeanharmaita olkanauhoja.

MAA-, ILMA- JA MERIVOIMIEN PARAATIPUVUN KOKOONPANOT:

(Paraatipukuna voidaan käyttää myös maastopukua m/05 siten kuin Maavoimien Esikunta yksityiskohtaisemmin ohjeistaa)

PUKINE	Maavoimien paraatipuku	Ilmavoimien paraatipuku	Merivoimien paraatipuku
Päähine	Maavoimien lippalakki m/49 Maavoimien turkislakki m/39 2) Baretti	Ilmavoimien lippalakki m/49 Ilmavoimien turkislakki m/39 2) Baretti	Lippalakki m/30 1) Turkislakki m/30 2) Baretti
Takki tai pusero	Takki m/58 Takki m/58, naisten	Takki m/51 Takki m/51, naisten	Kavaijitakki m/30 Kavaijitakki m/30, naisten
Housut	Housut m/58 Housut m/58, naisten	Housut m/51 Housut m/51, naisten	Kavaijihousut m/30 Kavaijihousut m/30, naisten
Hameet	Hame m/58	Hame m/51	Kavaijihame m/30
Päällystakit	Maavoimien päällystakki m/90 3) 4) Maavoimien päällystakki m/90, naisten 3) 4) Maavoimien päällystakki m/30 Maavoimien sadetakki Maavoimien sadetakki m/96, naisten	Ilmavoimien päällystakki m/90 3) 4) Ilmavoimien päällystakki m/90, naisten 3) 4) Ilmavoimien päällystakki m/30 Ilmavoimien sadetakki Ilmavoimien sadetakki m/96, naisten	Merivoimien päällystakki m/30 Merivoimien päällystakki m/30, naisten Merivoimien kesäpäällystakki m/36 4) Merivoimien sadetakki Merivoimien sadetakki m/96, naisten
Jalkineet	Mustat puolikengät Avokkaat / naisten talvisaapikkaat	Mustat puolikengät Avokkaat / naisten talvisaapikkaat	Mustat puolikengät Avokkaat / naisten talvisaapikkaat
Käsineet	Mustat nahkasormikkaat	Mustat nahkasormikkaat	Mustat nahkasormikkaat
Paita	Paitapusero m/58 Paitapusero m/58, naisten	Paitapusero m/58 Paitapusero m/58, naisten	Valkoinen paitapusero m/58 Valkoinen paitapusero m/58, naisten
Solmio	Tummanharmaa solmio	Musta solmio	Musta solmio
Sukat	Harmaat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut	Mustat sukat Sukkahousut
Kaulaliina	Harmaa kaulaliina	Ilmavoimien kaulaliina	Merivoimien kaulaliina
Vyö	Nahkavyö m/84 5)	Nahkavyö m/84 5)	Nahkavyö m/30 5)
Miekankannatin	Miekankannatin m/84 (vain miekan kanssa) 5)	Miekankannatin m/84 (vain miekan kanssa) 5)	Miekankannatin m/30 (vain miekan kanssa) 5)
Housuvyö	Musta housuvyö	Musta housuvyö	Musta housuvyö
Olkanauhat	Yleisesikuntaupseerin hopeanharmaat olkanauhat	Yleisesikuntaupseerin hopeanharmaat olkanauhat	Yleisesikuntaupseerin olkanauhat m/51 (kullankeltaiset)
Kunniamerkit	PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa

HUOMAUTUKSET:

- 1) Valkoinen päällinen 1.5. – 30.9. Tummansininen päällinen 1.10. – 30.4.
- 2) Kenraalit, amiraalit ja kenttäpiispa käyttävät paraatipuvussa valkoista turkislakkaa.
- 3) Ao. puolustushaaran päällystakin m/90 asemasta voidaan käyttää kesäpäällystakkia m/36 tai päällystakkia m/65 (ilman turkiskaulusta).
- 4) Pukineen käyttöoikeus ammattisotilaiden paraatipuvun kanssa päättyy 31.12.2010.
- 5) Erikseen käsketyillä lippu- ja kunniavartiolla.

KADETTIEN JUHLAPUVUN KOKOONPANOT:

MAA- JA ILMAVOIMIEN KADETTIEN JUHLAPUVUN KOKOONPANO:

PUKINE	Kadetin juhlapuku
Päähine	Kadetin juhlapuvun lippalakki m/22 Turkislakki m/39 maav pääll musta (vaihtoehtoisesti turkislakki m/30 musta)
Takki tai pusero	Kadetin juhlapuvun takki m/22
Housut ja hameet	Kadetin juhlapuvun housut m/22 Naisilla kadetin juhlapuvun pitkä hame (Hameen kanssa ei käytetä kadetin juhlavyötä m/51)
Päällystakit	Kadetin juhlapuvun päällystakki m/30 Merivoimien sadetakki m/83 Viitta m/96 (naisilla)
Jalkineet	Mustat juhlakengät Avokkaat (naisilla)
Käsineet	Valkoiset sormikkaat
Sukat	Mustat sukat Naisilla mustat sukkahousut
Vyö	Kadetin juhlavyö m/51 Kadetin miekankannatinvyö m/78 (Nahkavyötä m/84 ja miekankannatinta m/84 käytetään kannettaessa miekkaa päällystakin tai sadetakin kanssa)
Miekankannatin	Kadetin juhlapuvun miekankannatin m/22
Housuvyö	Housunkannattimet (tarvittaessa)
Kunniamerkit	PEHENKOS ohjeistaa

Kadetin juhlapuku m/22

Vasemmalla kadetin juhlapuvun päällystakki m/30, turkislakki m/30 ja valkoiset sormikkaat. Oikealla viitta m/96.

Kadetin juhlapuku m/22 paraatipukuna

Maa- ja ilmavoimien kadetin juhlapukua käytetään kuten ao. puolustushaarojen ammatissotilaiden juhlapukua. Maa- ja ilmavoimien kadetin juhlapukua käytetään myös ao. kadettien paraatipukuna.

Merivoimien kadettien juhla- ja paraatipukuna käytetään merivoimien juhlapukua.

KUNNIAOSASTOJEN EDUSTUSPUKUJEN KOKOONPANOT:

PUKINE	Kaartin Jääkärirykmentin asettaman kunniakomppanian edustuspuku 1)	Maa- ja ilmavoimien kunniaosaston edustuspuku 1)	Merivoimien laivastojoukoista muodostetun kunniaosaston edustuspuku 1) 2)
Päähine	Valkoinen kypärä erikseen käskettäessä Maavoimien turkislakki m/39 Baretti	Loma- ja paraatipuku m/05 Maavoimien Esikunnan ohjeistamalla kokoonpanolla.	Valkoinen kypärä erikseen käskettäessä Merimieslakki m/30 Merivoimien turkislakki Baretti
Takki tai pusero	Maavoimien pusero m/83		Merimiespusero m/30, merimiespuseron irtokaulus
Housut	Maavoimien housut m/83		Merimieshousut m/30
Päällystakit 3)	Maavoimien päällystakki m/90 Maavoimien päällystakki m/30 Maavoimien sadetakki		Merivoimien päällystakki m/55 Merivoimien sadetakki
Jalkineet	Varsikengät Valkoiset säärystimet erikseen käskettäessä		Varsikengät Valkoiset säärystimet erikseen käskettäessä
Käsineet	Valkoiset sormikkaat		Valkoiset sormikkaat
Paita	Paitapusero m/58 4) Paitapusero m/83 5)		Merimiespaita m/61 tai valkoinen T-paita
Solmio	Tummanharmaa solmio 4)		Merimiessolmio Vihellyspillin punos 6)
Kaulaliina	Harmaa kaulaliina (päällystakin kanssa) 4) Lomakaulaliina m/71 5)		Merivoimien kenttäkaulaliina (päällystakin kanssa)
Vyö	Päällystön juhlayö 4) Miehistön juhlayö 5)		Sinivalkoinen vyö
Ase	Miekka m/22 ja valkoinen miekankannatin 4) Rynnäkkökivääri (valkoinen kantohihna) 5)		Rynnäkkökivääri (valkoinen kantohihna)
Kunniamerkit	PEHENKOS ohjeistaa		PEHENKOS ohjeistaa

HUOMAUTUKSET:

- 1) Naisilla vastaavat ao. sotilaspukineet.
- 2) Merivoimien kantahenkilökunnalla on paraatipuku, jossa nahkavyö m/30 ja miekankannatin ja aseena merivoimien miekka m/22.
- 3) Sään vaatiessa.
- 4) Ammattisotilailla.
- 5) Varusmiehillä.
- 6) Varusmiesaliupseereilla, upseerioppilailla ja -kokelailla.

Kaartin Jääkärirykmentin asettama kunniakomppania

Merivoimien laivastojoukoista muodostettu kunniaosasto (taustalla)

SOITTOKUNTIEN ESIINTYMIS- JA EDUSTUSPUKUJEN KOKOONPANOT:
HUOM:

Olosuhteiden niin vaatiessa voidaan soittokuntien esiintymisasuja keventää esiintymällä takin tai puseron sijaan paidassa tai paitapuserossa niissä esiintymisasuissa, joissa on käytössä T-paita m/91, paitapusero m/83, paitapusero m/58 tai paitapusero m/06. Paitapuseron m/58 kanssa käytetään tällöin aina solmiota.

Maavoimien soittokuntien esiintymispuvut I - II:

PUKINE	Esiintymispuku I	Esiintymispuku II	Esiintymispuku II B
Päähine	Sotilassoittajan baretti Maavoimien turkislakki m/39 Valkoinen kypärä erikseen käskettäessä	Sotilassoittajan baretti Maavoimien lippalakki m/49 Maavoimien turkislakki m/39	Lippalakki m/87 Turkislakki m/87
Takki tai pusero	Maavoimien pusero m/83	Takki m/58	Takki m/87
Housut	Maavoimien housut m/83 Maavoimien housut m/83 sinisellä reunusnauhalla	Housut m/58	Housut m/87
Liivit			Valkoinen vyöliivi
Päällystakit	Maavoimien päällystakki m/83* Päällystakki m/08 Maavoimien päällystakki m/90* Maavoimien päällystakki m/30 Sadetakki	Maavoimien päällystakki m/83* Päällystakki m/08 Maavoimien päällystakki m/90* Maavoimien päällystakki m/30	Päällystakki m/87 Maavoimien päällystakki m/30
Jalkineet	Puolikengät tai varsikengät	Puolikengät	Juhlakengät
Sukat	Tummanharmaat sukat	Tummanharmaat sukat	Mustat sukat
Käsineet	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat Rumpalin valkoiset nahkasormikkaat	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat Rumpalin valkoiset nahkasormikkaat	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat (käytetään erikseen käskettäessä)
Paita	Paitapusero m/58	Paitapusero m/58	Frakkipaita
Solmio	Tummanharmaa solmio	Tummanharmaa solmio	Musta solmuke
Kaulaliina	Harmaa kaulaliina	Harmaa kaulaliina	Valkoinen kaulaliina
Olkapunos	Olkapunos m/91	Keltainen olkapunos m/91	Keltainen olkapunos m/91
Olkavaate	Olkavaate m/90		
Säärystimet	Sotilassoittajan valkoiset säärystimet m/90 (erikseen käskettäessä)	Sotilassoittajan valkoiset säärystimet m/90 (erikseen käskettäessä)	
Nuottilaukku	Valkoinen nuottilaukku m/90	Valkoinen nuottilaukku m/90	Valkoinen nuottilaukku m/90 (käytetään erikseen käskettäessä)
Kunniamerkit		PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa

MUITA HUOMAUTUKSIA:

Esiintymispukua II B voidaan käyttää ennen klo 18:00 alkavissa tilaisuuksissa erikseen käskettäessä.

Naiset käyttävät vastaavia maavoimien sotilaspukineita ja -pukuja.

* Pukine poistuu ao. esiintymispuvun kokoonpanosta 1.1.2011 lukien.

Kaartin Soittokunnan, Jääkärisoittokuntien ja Panssarisoittokunnan edustus- ja esiintymispuvut:

PUKINE	Kaartin Soittokunnan edustuspuku m/95	Jääkärisoittokuntien esiintymispuku m/03:	Panssarisoittokunnan esiintymispuku m/02:
Päähine	Sotilassoittajan baretti	Lakki, jääkärisoittokunnan m/03	Lippalakki m/02 tai panssarijoukkojen baretti
Takki tai pusero	Takki m/95	Takki, jääkärisoittokunnan m/03	Takki m/02
Housut	Housut m/95	Housut, jääkärisoittokunnan m/03	Housut m/02
Olkapunos	Sininen olkapunos m/91	Keltainen olkapunos m/91	
Jalkineet	Mustat kiiltonahkakengät	Mustat kiiltonahkakengät	Mustat kiiltonahkakengät
Sukat	Tummanharmaat sukat	Mustat sukat	Mustat sukat

Varusmiessoittokunnan ja -soittajien esiintymispuvut: (naiset käyttävät vastaavia maavoimien sotilaspukineita ja -pukuja)

PUKINE	Esiintymispuku m/90	Esiintymispuku m/91	Poikkeuksellisen kuumissa oloissa sekä erikseen käskettäessä kotimaassa voidaan esiintymispuvun m/90 pukineita käyttää ns. kuumien sään yhdistelmässä seuraavasti:
Päähine	Sotilassoittajan baretti 1) Maavoimien kenttälakki m/39 Maavoimien turkislakki m/39 Valkoinen kypärä 2)	Lakki m/91	Sotilassoittajan baretti
Takki tai pusero	Maavoimien pusero m/83	Takki m/91	
Housut	Maavoimien housut m/83 3) Maavoimien housut m/83 sinisellä reunusnauhalla	Housut m/91	Maavoimien housut m/83 kangasvyöllä
Päällystakit	Maavoimien päällystakki m/83		
Jalkineet	Varsikengät 3) Puolikengät	Mustat kiiltonahkakengät	Puolikengät
Sukat	Tummanharmaat sukat	Tummanharmaat sukat tai alussukat m/05	Tummanharmaat sukat
Käsineet	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat Rumpalin valkoiset nahkasormikkaat	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat Rumpalin valkoiset nahkasormikkaat	
Paita	Paitapusero m/83 3) Paitapusero m/58	T-paita m/91 varusmiessoittokunnan	Maavoimien paitapusero m/83, lyhyellä hihalla, Suomen lippu ommeltuna tai tarrakiinnityksellä vasempaan hihaan kiinnitettynä
Solmio	Tummanharmaa solmio		Ilman solmiota
Olkapunos	Olkapunos m/91	Olkapunos m/91	Olkapunos erikseen käskettäessä
Olkavaate	Sotilassoittajan olkavaate m/90		Olkavaate erikseen käskettäessä
Säärystimet	Sotilassoittajan valkoiset säärystimet m/90 3)		
Nuottilaukku	Valkoinen nuottilaukku m/90	Valkoinen nuottilaukku m/90	

HUOMAUTUKSET:

- 1) Käytetään näyttävyyttä vaativissa ulkona tapahtuvissa esiintymisissä.
- 2) Käytetään erikseen käskettäessä paraateissa ja katselmuksissa.
- 3) Käytetään soittokunnan esiintyessä paraateissa, katselmuksissa ja huonoissa esiintymisolosuhteissa.

Ilmavoimien soittokuntien esiintymispuvut I - II:

PUKINE	Esiintymispuku I	Esiintymispuku II	Esiintymispuku II B
Päähine	Sotilassoittajan baretti Ilmavoimien turkislakki m/39 Valkoinen kypärä erikseen käskettäessä	Sotilassoittajan baretti Ilmavoimien lippalakki m/49 Ilmavoimien turkislakki m/39	Lippalakki m/87 Turkislakki m/87
Takki tai pusero	Ilmavoimien pusero m/83	Takki m/51	Takki m/87
Housut	Ilmavoimien housut m/83	Housut m/51	Housut m/87
Liivit			Valkoinen vyöliivi
Päällystakit	Ilmavoimien päällystakki m/90* Ilmavoimien päällystakki m/30 Päällystakki m/08 Ilmavoimien sadetakki	Ilmavoimien päällystakki m/90* Ilmavoimien päällystakki m/30 Päällystakki m/08	Päällystakki m/87 Ilmavoimien päällystakki m/30
Jalkineet	Varsikengät Puolikengät	Puolikengät	Juhlakengät
Sukat	Mustat sukat	Mustat sukat	Mustat sukat
Käsineet	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat Rumpalin valkoiset nahkasormikkaat	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat Rumpalin valkoiset nahkasormikkaat	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat (käytetään erikseen käskettäessä)
Paita	Paitapusero m/58	Paitapusero m/58	Frakkipaita
Solmio	Musta solmio	Tummanharmaa solmio	Musta solmuke
Kaulaliina	Ilmavoimien kaulaliina	Ilmavoimien kaulaliina	Valkoinen kaulaliina
Olkapunos	Olkapunos m/91	Keltainen olkapunos m/91	Keltainen olkapunos m/91
Olkavaate	Olkavaate m/90		
Säärystimet	Sotilassoittajan valkoiset säärystimet m/90 (erikseen käskettäessä)	Sotilassoittajan valkoiset säärystimet m/90 (erikseen käskettäessä)	
Nuottilaukku	Valkoinen nuottilaukku m/90	Valkoinen nuottilaukku m/90	Valkoinen nuottilaukku m/90 (käytetään erikseen käskettäessä)
Kunniamerkit		PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa

HUOMAUTUKSET:

Ilmavoimien kunniaosaston edustuspukua käyttävän soittokunnan varusmiehet käyttävät paitapuseroa ja solmiota sekä päällystakin kanssa puolustushaaransa kaulaliinaa lomakaulaliinan asemasta.

Esiintymispukua II B voidaan käyttää ennen klo 18:00 alkavissa tilaisuuksissa erikseen käskettäessä.

Naiset käyttävät vastaavia ilmavoimien sotilaspukineita ja -pukuja.

* Pukine poistuu ao. esiintymispuvun kokoonpanosta 1.1.2011 lukien.

Merivoimien soittokuntien esiintymispuvut:

PUKINE	Esiintymispuku I 1)	Esiintymispuku II 1) 2)
Päähine	Lippalakki m/30 Turkislakki m/30 Valkoinen kypärä 3)	Lippalakki m/30 Turkislakki m/30
Takki tai pusero	Kavaijitakki m/30	Messitakki m/30
Housut	Kavajihousut m/30	Messihousut m/30 reunusnauhoin
Liivit		Valkoinen vyöliivi
Päällystakit	Merivoimien päällystakki m/30 Merivoimien kesäpäällystakki m/36 Merivoimien sadetakki	Merivoimien päällystakki m/30 Merivoimien kesäpäällystakki m/36
Jalkineet	Puolikengät tai varsikengät	Puolikengät
Sukat	Mustat sukat	Mustat sukat
Käsineet	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat Rumpalin valkoiset nahkasormikkaat	Sotilassoittajan valkoiset nahkasormikkaat 3)
Paita	Valkoinen paitapusero m/58	Frakkipaita
Solmio	Musta solmio	Musta solmuke
Kaulaliina	Merivoimien kaulaliina	Valkoinen kaulaliina
Vyö		
Olkapunos	Keltainen olkapunos m/91 3)	Keltainen olkapunos m/91
Säärystimet	Sotilassoittajan valkoiset säärystimet m/90 3)	Sotilassoittajan valkoiset säärystimet m/90 3)
Nuottilaukku	Musta kiiltonahkainen nuottilaukku 4)	Musta kiiltonahkainen nuottilaukku 3) 4)
Kunniamerkit	PEHENKOS ohjeistaa	PEHENKOS ohjeistaa

HUOMAUTUKSET:

- 1) Laivaston Soittokunnan esiintymispukuna voidaan erityisen suurta näyttävyyttä vaativissa kotimaisissa ja kansainvälisissä juhla ja Tattoo -tapahtumissa kaikkina vuoden aikoina käyttää merivoimien hellepukua m/30, siten kuin PEHENKOS:n esittelyllä AC9493/30.6.2006 ja PELOGOS:n esittelyllä AE5496/7.4.2008 on ohjeistettu.
- 2) Esiintymispukua II voidaan käyttää ennen klo 18.00 alkavissa tilaisuuksissa erikseen käskettäessä.
- 3) Käytetään erikseen käskettäessä.
- 4) Nuottilaukku kannetaan vyössä. Kapellimestarit eivät käytä nuottilaukkuja. Nuottilaukun kantamisessa käytettävästä vyöstä on ohjeistettu yksityiskohtaisemmin tämän asiakirjan tekstiosuuden kohdassa 2.11.

Naiset käyttävät vastaavia merivoimien sotilaspukuneita ja -pukuja.

Maavoimien soittokuntien
esiintymispuku I

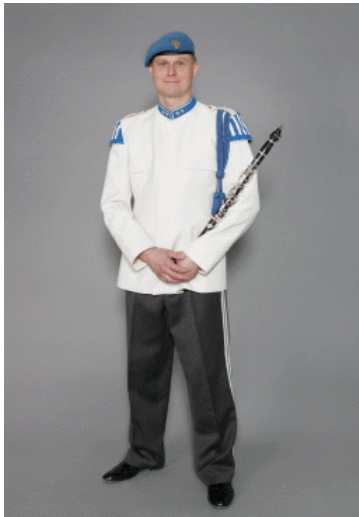
Maavoimien soittokuntien
esiintymispuku II

Varusmiessoittokunnan
esiintymispuku m/90

Varusmiessoittokunnan
esiintymispuku m/91

Kartin Soittokunnan edustuspuku m/95

Jääkärisoittokuntien esiintymispuku m/03

Panssarisoittokunnan esiintymispuku m/02

PUOLUSTUSVOIMIEN SOTILASPUKUJEN KÄYTTÖMÄÄRÄYKSET

Ilmavoimien soittokuntien esiintymispuku I

Uudenmaan Rakuunoiden perinnepuku m/22

Merivoimien soittokuntien esiintymispuku I

Merivoimien soittokuntien esiintymispuku II

PVHSM HPALV 003 - PELOGOS PUOLUSTUSVOIMIEN VIRKAPUKUJEN KÄYTTÖMÄÄRÄYKSET

Sisällysluettelo

1 ASIAKIRJAN TARKOITUS

2 VIRKAPUVUN KÄYTTÖ

3 VIRKAPUVUSSA KANNETTAVAT MERKIT JA TUNNUKSET

4 VIRKAPUVUISTA ANNETTAVA MUU NORMITUS

1 ASIAKIRJAN TARKOITUS

Tämä asiakirja sisältää oikeussääntönä annetun määräyksen PVM HPALV 001 - PELOGOS: ”Sotilas- ja virkapuvut puolustusvoimissa” velvoittaman tarkemman normituksen puolustusvoimien virkapukujen käytöstä.

Virkapukujen käyttöä tarkentavia ja täydentäviä määräyksiä, käskyjä ja ohjeita annetaan lisäksi tämän asiakirjan luvun 4. mukaisella normituksella.

2 VIRKAPUVUN KÄYTTÖ

Puolustusvoimissa käytettävien virkapukujen kokoonpanot sekä virkapukineen ulkoasun, kuosin ja värin määrää Pääesikunta. Virkapukineiden tulee olla väriltään, laadultaan, kuosiltaan ja malliltaan niistä annettujen määräysten mukaisia.

Mikäli sotilaspukine sellaisenaan vahvistetaan käytettäväksi myös virkapukineena, sen pukinenimi ei tällöin muutu. Jos virkapukineena käytettävä sotilaspukine poistetaan sotilaspukujen kokoonpanoista, voidaan sen pukinenimi tarkoituksenmukaisuussyistä muuttaa.

Virkapukuja ovat velvollisia käyttämään virkatehtävissään puolustusvoimien pelastuspäälliköt sekä vahtimestarit ja autonkuljettajat ellei joukko-osaston komentaja, esikunnan tai laitoksen päällikkö virkatehtävän laadun tai muun syyn vuoksi toisin määrää.

Virkapuvuissa saa käyttää vain niiden kokoonpanoihin kuuluvia sotilas- ja virkapukineita sekä erikseen vahvistettuja merkkejä ja tunnuksia. Virkapukujen lisäksi voidaan käyttää maastosuoja-, suoja- ja erikoisvaatetusta.

Virkapukujen ja niihin liittyvien tunnusten käytöllä osoitettavista mahdollisista toimivaltuus-, voimankäyttö- yms. turvallisuustoimintaan liittyvistä oikeuksista antaa tarkemmat määräykset Pääesikunnan operatiivinen osasto.

Puolustusvoimien virkapukujen kokoonpanot on esitetty liitteessä 1.

3 VIRKAPUVUSSA KANNETTAVAT MERKIT JA TUNNUKSET

Puolustusvoimien virkapuvussa kannettavia merkkejä ja tunnuksia koskevan normituksen antaa Pääesikunnan henkilöstöosasto.

4 VIRKAPUVUISTA ANNETTAVA MUU NORMITUS

Tätä määräystä täydennetään ja tarkennetaan tarvittaessa Pääesikunnan antamilla erillisillä määräyksillä, käskyillä ja ohjeilla.

Lisäksi Maavoimien Esikunnalla ja sen alaisilla johtoportailla on oikeus antaa tätä määräystä täydentäviä ja tarkentavia määräyksiä, käskyjä ja ohjeita, siten kuin vaatetuksen järjestelmävastuun toimivalta velvoittaa ja edellyttää.

Maavoimien Materiaalilaitos tuottaa virkapukujen yksityiskohtaisemmat esittelyaineistot ja tekniset ohjeet yhteistyössä Pääesikunnan, puolustushaaraesikuntien sekä virkapukujen sopimustoimittajien (vast) kanssa.

Pelastuslain (468/2003) 35 §:n 3 momentissa tarkoitetuista palotarkastuksista huolehtivat puolustusvoimien virkamiehet voivat käyttää joko puolustusvoimien pelastuspäälliköiden virkapukua tai sisäasiainministeriön asetuksen 52/2008/23.1.2008 mukaisesti pelastusviranomaisen tai Pelastusopiston henkilöstön virkapukua. Puolustusvoimat ei kuitenkaan suorita virkapukuavustuksia sisäasiainministeriön asetusten mukaisista pelastusviranomaisten tai Pelastusopiston henkilöstön virkapukuihin kuuluvista pukineista, eivätkä ne kuulu puolustusvoimien virkapukuhankintojen piiriin.

Puolustusvoimien siviilivirassa olevalle pelastuspäällikölle myönnetään puolustusvoimien toimesta virkapukuavustusta vain liitteen 1. sivun 1 taulukossa mainituista pukineista siten kuin vaatetuksen järjestelmävastuuorganisaatio siitä yksityiskohtaisemmin ohjeistaa.

PUOLUSTUSVOIMISSA KÄYTETTÄVIEN VIRKAPUKUJEN KOKOONPANOT:

Puolustusvoimien pelastuspäälliköiden virkapukujen kokoonpanot:

PUKINE	Kevyt palveluspuku	Palveluspuku	Vierailupuku	Juhlapuku	Paraatipuku 2)
Päähine	Musta baretti 1) Pelastuspäällikön kenttälakki m/36 Musta turkislakki 1)	Musta baretti 1) Pelastuspäällikön lippalakki m/49 Pelastuspäällikön kenttälakki m/36 Musta turkislakki 1)	Pelastuspäällikön lippalakki m/49 Musta turkislakki 1)	Pelastuspäällikön lippalakki m/49 Musta turkislakki 1)	Musta baretti 1) Pelastuspäällikön lippalakki m/49 Pelastuspäällikön kenttälakki m/36 Musta turkislakki 1)
Takki tai pusero	Pelastuspäällikön pusero m/83	Pelastuspäällikön takki m/58	Pelastuspäällikön takki m/58	Pelastuspäällikön takki m/58	Pelastuspäällikön takki m/58
Housut	Pelastuspäällikön housut m/83	Pelastuspäällikön housut m/58	Pelastuspäällikön housut m/58 3)	Pelastuspäällikön housut m/58 3)	Pelastuspäällikön housut m/58
Päällystakit	Merivoimien päällystakki m/30 4) Päällystakki m/08 4) Merivoimien kenttätakki m/75 5) 6) Merivoimien päällystakki m/83 5) 6) Merivoimien sadetakki	Merivoimien päällystakki m/30 4) Päällystakki m/08 4) Pelastuspäällikön päällystakki m/90 6) Merivoimien kesäpäällystakki m/36 6) Merivoimien päällystakki m/83 6) Merivoimien sadetakki	Merivoimien päällystakki m/30 4) Pelastuspäällikön päällystakki m/90 6) Merivoimien kesäpäällystakki m/36 6)	Merivoimien päällystakki m/30 4) Pelastuspäällikön päällystakki m/90 6) Merivoimien kesäpäällystakki m/36 6)	Merivoimien päällystakki m/30 4) Pelastuspäällikön päällystakki m/90 6) Merivoimien kesäpäällystakki m/36 6) Merivoimien sadetakki
Jalkineet	Mustat puolikengät tai varsikengät	Mustat puolikengät	Mustat juhlakengät	Mustat juhlakengät	Mustat puolikengät
Käsineet	Mustat nahkasormikkaat	Mustat nahkasormikkaat	Mustat nahkasormikkaat	Valkoiset sormikkaat	Mustat nahkasormikkaat
Paita	Paitapusero m/58 valkoinen Merivoimien villapaita m/83	Paitapusero m/58 valkoinen	Valkoinen paitapusero	Valkoinen paita	Paitapusero m/58 valkoinen
Solmio	Musta solmio	Musta solmio	Musta solmio	Musta solmio	Musta solmio
Sukat	Mustat sukat	Mustat sukat	Mustat sukat	Mustat sukat	Mustat sukat
Kaulaliina	Merivoimien kaulaliina	Merivoimien kaulaliina	Merivoimien kaulaliina	Valkoinen kaulaliina	Merivoimien kaulaliina
Housuvyö	Musta housuvyö	Musta housuvyö	Musta housuvyö	Musta housuvyö	Musta housuvyö
Vyö				Juhlavyö m/38	Nahkavyö m/84 7)

HUOMAUTUKSET:

- 1) Pelastuspäälliköille käyttöön vahvistetut.
- 2) Paraatijoukoille voidaan määrätä muunkinlainen paraatipuku.
- 3) Housuissa reunusnauhat.
- 4) Pukineen käyttöoikeus ao. virkapuvun kanssa alkaa 1.1.2011 lukien.
- 5) Esikuntapalvelukseen liittyen palveluspukuun kuuluvien päällystakkien m/90 ja m/36 käyttö vaihtoehtoisena sallittu.
- 6) Pukineen käyttöoikeus voimassa ao. virkapuvun kanssa 31.12.2013 saakka.
- 7) Erikseen käsketyillä lippu- ja kunniavartioilla.

Puolustusvoimien pelastuspäälliköt käyttävät virkapukuja ja -pukineita kuten maavoimien ammattisotilaat. Pelastuspäälliköiden käyttöön vahvistetut virkapukineet ovat laadultaan ja kuosiltaan samanlaiset kuin vastaavat maavoimien sotilaspukineet ja väriltään kuin vastaavat merivoimien pukineet.

Vahtimestarin ja autonkuljettajan palveluspukujen kokoonpanot:

PUKINE	Vahtimestarin palveluspuku	Autonkuljettajan palveluspuku
Päähine	Ilmavoimien kenttälakki m/36 Ilmavoimien turkislakki m/39 (lakeissa ei ole kokardia eikä reunusnauhaa)	Ilmavoimien kenttälakki m/36 Ilmavoimien turkislakki m/39 (lakeissa ei ole kokardia eikä reunusnauhaa)
Takki tai pusero	Ilmavoimien pusero m/83 Vahtimestarin takki m/70	Ilmavoimien pusero m/83
Housut	Ilmavoimien housut m/83	Ilmavoimien housut m/83
Päällystakit	Päällystakki m/08 1) Ilmavoimien päällystakki m/83 2)	Päällystakki m/08 1) Ilmavoimien päällystakki m/83 2) Ilmavoimien kenttätakki m/75 2)
Jalkineet	Mustat puolikengät	Mustat puolikengät
Käsineet	Mustat nahkasormikkaat	Mustat nahkasormikkaat
Paita	Paitapusero m/83 tai m/58 Ilmavoimien villapaita m/83	Paitapusero m/83 tai m/58 Ilmavoimien villapaita m/83
Solmio	Musta solmio	Musta solmio
Sukat	Mustat sukat	Mustat sukat
Kaulaliina	Ilmavoimien kaulaliina	Ilmavoimien kaulaliina
Housuvyö	Musta housuvyö	Musta housuvyö
	Vahtimestarit käyttävät vahvistettua virkapukua virkatehtävissään. Palveluspuvussa voidaan esiintyä ilman puseroa, jolloin tulee käyttää solmiota. Takissa, paitapuserossa, villapaidassa ja päällystakissa on puolustusvoimien tornitunnus.	Autonkuljettaja käyttää vahvistettua virkapukua virkatehtävissään. Palveluspuvussa voidaan esiintyä ilman puseroa, jolloin tulee käyttää solmiota. Takissa, paitapuserossa, villapaidassa ja päällystakissa on puolustusvoimien tornitunnus.

HUOMAUTUKSET:

- 1) Pukineen käyttöoikeus ao. virkapuvun kanssa alkaa 1.1.2011 lukien.
- 2) Pukineen käyttöoikeus voimassa ao. virkapuvun kanssa 31.12.2013 saakka.

PUOLUSTUSVOIMIEN VIRKAPUKUJEN YLEISIMMÄT PUKINEYHDISTELMÄT:

Pelastuspäällikön kevyt palveluspuku

Vahtimestarin palveluspuku

Autonkuljettajan palveluspuku